

Núm. 05

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PABLO GONZÁLEZ, DIRECTOR TITULAR

L'OBC i MARIÓN COTILLARD

17 i 18 DE NOVEMBRE
DE 2012

MARC SOUSTROT
Director

MARION COTILLARD
Jeanne d'Arc

Sala 1 / PAU CASALS

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

www.obc.cat

OBC

 el Periódico

CATALUNYA
RÀDIO

Ajuntament de
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Compromesos amb la música

el Periódico

Per a gent compromesa

CONCERT 05

NOVEMBRE 2012

DISSABTE 17

19h

DIUMENGE 18

11h

MARC SOUSTROT DIRECTOR

MARION COTILLARD JOANA D'ARC

XAVIER GALLAIS FRA DOMÈNEC

YANN BEURON UNA VEU, PORCUS, HERALD I, EL CLERGUE

MARIA HINOJOSA LA VERGE

MARTA ALMAJANO MARGARIDA

AUDE EXTRÉMO CATERINA

ERIC MARTIN-BONNET UNA VEU, HERALD II, UN ALTRE PAGÈS

PEP PLANAS L'UXIER, REGNAULT DE CHARTRES, GUILLAUME DE FLAVY, PEROT, UN CURA

CARLES ROMERO VIDAL HERALD III, L'ASE, BEDFORD, JEAN DE LUXEMBOURG,

MOLÍ HEURTEBISE, UN PAGÈS

ANNA MORENO-LASALLE COMARE BÓTA

COR LIEDER CÀMERA (XAVIER PASTRANA DIRECTOR)

COR MADRIGAL (MIREIA BARRERA DIRECTORA)

COR VIVALDI - PETITS CANTORS DE CATALUNYA (ÒSCAR BOADA DIRECTOR)

1 / **ARTHUR
HONEGGER**
LE HAVRE 1892
PARÍS 1955

Joana d'Arc a la foguera
(1934-1935, Pròleg 1944). 1a audició

Pròleg

Escena I. Les veus del Cel

Escena II. El Llibre

Escena III. Les veus de la Terra

Escena IV. Joana lliurada a les bèsties

Escena V. Joana a la pira

Escena VI. Els reis o la invenció del joc de cartes

Escena VII. Caterina i Margarida

Escena VIII. El rei que va a Rheims

Escena IX. L'espasa de Joana

Escena X. Cant de maig

Escena XI. Joana d'Arc en flames

83 min.
(durada
aproximada)

Agrairíem que apaguéssiu els
mòbils, desactivéssiu les alarmes
sonores i contingúéssiu els
estossecos. Un mocador redueix
notablement el soroll.

El concert de dissabte serà emès
en directe per www.medici.tv i en
streaming gratuït durant 3 mesos.

Programa presentat per

www.medici.tv

COMENTARI

MIQUEL DESCLOT

El suís Arthur Honegger (1892-1955) es va formar fonamentalment a França, en uns anys d'una progressiva reacció antiromàntica que va desembocar en la constitució de l'anomenat Grup dels Sis, un grup de sis compositors admiradors tant de la revolució stravinskyana com de la marginalitat d'Erik Satie, aplegats després de la Segona Guerra Mundial sota el patrocini de l'escriptor d'avantguarda Jean Cocteau a París. Però aviat es va veure que, malgrat les directrius de Cocteau, els sis compositors eren molt lluny de compartir una mateixa estètica i, doncs, de formar un veritable grup. És cert que en un primer moment tots estaven d'accord a valorar la música utilitària, i fins la música frívola i juganera, per oposició a la música inflada de transcendència del Romanticisme tardà, però això es va revelar com una base massa fràgil per unir personalitats tan diverses com les de Poulenc, Milhaud o Honegger, per esmentar només els noms més importants del grup.

Justament és Arthur Honegger qui, de tots sis, més clarament se separava dels postulats avantguardistes de Cocteau. Honegger era un músic avançat, sens dubte, capaç de servir-se de qualsevol novetat, i podia escriure una peça simfònica sobre la locomotora *Pacific 231* o una altra sobre el joc del rugbi, però els seus referents eren els de la tradició romàntica germànica, cosa que el diferenciava netament dels seus companys parisenques. Entre tots ells, Honegger va sobresortir amb un veritable talent simfònic que es va desenvolupar al llarg d'una sèrie de cinc simfonies. Però potser on el compositor suís va mostrar una personalitat més acusada és en el terreny dramàtic. En realitat, no va escriure gaires òperes pròpiament dites, però en canvi va experimentar constantment amb altres formats dramàtics sota noms com

salm dramàtic, acció musical, oratori dramàtic o escènic, llegenda dramàtica, ballet-pantomima, simfonia "mimada", ballet-melodrama, música incidental o música per al cinema.

El seu primer èxit en aquest camp va ser la música incidental que va escriure per a l'obra del dramaturg suís René Morax *El rei David*, l'any 1921. La recepció entusiasta que va provocar l'obra va empènyer el compositor a fer-ne una mena de cantata, amb l'afegit d'un narrador i amb una orquestració més plena, per a les sales de concert, que s'ha mantingut des de llavors al repertori. L'experiència es va repetir de manera similar al cap de cinc anys amb l'obra del mateix Morax *Judith*, amb més maduresa artística, si bé amb menys acceptació popular. Seguint aquell camí, l'any 1929 Honegger va col·laborar amb el poeta Paul Valéry en un ballet-melodrama, *Amphion*, i un parell d'anys més tard en el ballet-pantomima *Sémiramis*, tots dos per encàrrec de la gran ballarina i actriu Ida Rubinstein, i encara poc després va escriure un oratori escènic profà sobre text de René Bizet, *Les cris du monde*.

Honegger era, doncs, un compositor significat en aquell gènere dramàtic no operístic quan de nou Ida Rubinstein li va encarregar una altra obra i el va posar en contacte, pel novembre del 1934, amb el poeta Paul Claudel. Poeta i compositor es van entendre profundament, i d'aquella avinença en va néixer *Joana d'Arc a la foguera*, sens dubte l'obra mestra en el particular gènere dramàtic híbrid afavorit per Honegger.

Paul Claudel va preparar un llibret brillant en què de manera molt personal es combinen lírica, drama i farsa, en una fusió que tan aviat fa pensar en el misteri medieval com

la tragèdia grega. Honegger hi va trobar exactament el que buscava: “Una forma de teatre que no és òpera, que és la síntesi de tots els elements de l'espectacle amb el text parlat”.

El llibret ens presenta l'heroïna, Joana d'Arc, plantada a la foguera, esperant la flama final, mentre fra Domènec (sant Domènec de Guzmán, fundador de l'orde dels predicadors) va llegint el llibre de la vida de la protagonista i transportant així l'escena a diversos moments del seu passat, i el cor en va comentant el descabzellament a la manera del cor tràgic. Fins que a l'últim la pira s'encén i Joana d'Arc mor consumida per les flames proclamant la força de la joia i de l'amor.

El compositor va resoldre l'obra amb la consecució d'un equilibri perfecte entre text parlat, cor i orquestra. Hi va desplegar una gran quantitat de recursos, alguns dels quals eren ben nous al seu arsenal: d'una banda, l'orquestra s'hi mostra molt més colorista que en obres anteriors, fins i tot amb el concurs de les ones Martenot, inventades tot just sis anys abans; de l'altra, el tot es diversifica remarcablement, fins amb l'aparició de pinzellades folklòriques insòlites a la música de Honegger. El compositor hi aconseguia, en definitiva, aquell espectacle total que volia ser una resposta moderna a l'obra d'art total de Wagner.

Enllestida el 1935, l'obra va haver d'esperar tres anys fins que el gran Paul Sacher la va estrenar a Basilea, el 1938, amb un èxit esclatant.

SUGGERIMENTS DISCOGRÀFICS

Javier Pérez Senz periodista i crític musical

- **ARTHUR HONEGGER**
→ *Joana d'Arc a la foguera*

ORQUESTRA NACIONAL DE FRANÇA

Marthe Keller (Joana d'Arc)
Georges Wilson (Germà Dominique)
Françoise Pollet, Michelle Command sopranos
Natalie Stutzman contralt
Cor de Radio France
Maîtrise de Radio France
Seiji Ozawa director

Deutsche Grammophon (1989)

L'FNAC RECOMANA

- **ARTHUR HONEGGER**
→ *Jeanne d'Arc au bucher*

ORQUESTRA NACIONAL DE MONTPELLER

Sylvie Testud, Eric Ruf i Alain Altinoglu

DVD. Accord (2009)

Abans de cada concert podeu consultar el programa de mà entrant al web de l'OBC. També hi trobareu tota la informació de l'emissió del concert per Catalunya Música i Ràdio Clàssica de RNE.

JOANA A LA FOGUERA

Oratori dramàtic

Música d'Arthur Honegger

Llibret de Paul Claudel

Traducció de Miquel Desclot

PROLOGUE

CHOEUR

Ténèbres! Ténèbres! Et la France était inane et vide. Ténèbres! Ténèbres! Et les ténèbres couvraient la face du royaume. Ténèbres! Ténèbres! Et l'Esprit de Dieu sans savoir où se poser planait sur le chaos des âmes et des coeurs, des consciences et des volontés.

SOPRANO SOLO

Du fond de l'engloutissement j'ai élevé mon âme vers toi, Seigneur! Ah Seigneur, si vous tardez encore, qui sera capable de vous soutenir? A-!

CHOEUR

Toi, de la gueule du lion et de la main des licornes, sauve-nous, Eli, Fortis, Ischyros!

VOIX

Il y eut une fille appelée Jeanne!

CHOEUR

Il y eut une fille appelée Jeanne! Qui, qui, qui a jamais osé dire une telle chose? Qui, qui, qui a jamais entendu rien de pareil? Est-ce que la terre enfantera en un seul jour? Et tout un peuple sera-t-il engendré dans un même temps? Du fond de l'engloutissement j'ai élevé mon âme vers toi, Seigneur!

VOIX

Il y eut une fille appelée Jeanne.

CHOEUR

Fille de Dieu, va, va, va!

VOIX

Est-ce que la France va être déchirée en deux pour toujours?

CHOEUR

Fille de Dieu, va, va, va!

PRÒLEG

COR

Tenebres! Tenebres! I França era buida i desolada. Tenebres! Tenebres! I les tenebres cobrien la faç del reialme. Tenebres! Tenebres! I l'Esperit de Déu, sense saber on posar-se, planava damunt el caos de les ànimes i dels cors, de les consciències i de les voluntats.

SOPRANO

Des del fons de l'abisme he elevat la meva ànima a vós, Senyor! Ah, Senyor, si us atardeu, qui serà capaç de sostenir-vos? A-!

COR

Tu, de la gola del lleó i de la mà dels unicorns, salva'ns-en, Eli, Fortis, Ischyros!

VEU

Hi havia una noia que es deia Joana!

COR

Hi havia una noia que es deia Joana! Qui, qui, qui ha sentit dir mai una cosa així? Qui, qui, qui ha sentit dir mai res de semblant? Que potser la terra infantarà en un sol dia? I tot un poble serà engendrat al mateix temps? Des del fons de l'abisme he elevat la meva ànima a vós, Senyor!

VEU

Hi havia una noia que es deia Joana!

COR

Filla de Déu, vés, vés, vés!

VEU

Ha de quedar França migpartida per sempre?

COR

Filla de Déu, vés, vés, vés!

VOIX	Ce que Dieu a uni, que l'homme ne le sépare pas!	VEU	Allò que Déu ha unit, que l'home no ho separi!
CHOEUR	Fille de Dieu, va, va, va! Cet amour qui nous unit à nos frères. Qui! Qui! Qui sera capable de nous en séparer? Pas la violence, ni le découragement, ni la fraude, et ni l'altitude, ni la profondeur.	COR	Filla de Déu, vés, vés, vés! Aquest amor que ens uneix als nostres germans. Qui! Qui! Qui serà capaç de separar-nos-en? No pas la violència, ni el descoratjament, ni el frau, ni tampoc l'altura ni la profunditat.
VOIX	Il y eut une vierge appelée Jeanne.	VEU	Hi havia una verge que es deia Joana.
CHOEUR	Et la France était inane et vide, et les ténèbres couvraient la face du royaume. <i>De profundis clamavi ad te, Domine, Domine, quis sustinebit.</i>	COR	I França era buida i desolada, i les tenebres cobrien la faç del reialme. Des de l'abisme t'he invocat, Senyor, Senyor, qui resistirà?
VOIX	Il y eut une vierge appelée Jeanne.	VEU	Hi havia una verge que es deia Joana.
<hr/>		<hr/>	
SCÈNE 1		ESCENA 1	
LES VOIX DU CIEL		LES VEUS DEL CEL	
CHOEUR	A-!	COR	
A-!	Jeanne! Jeanne! Jeanne!	A-!	
<hr/>		<hr/>	
SCÈNE 2		ESCENA 2	
LE LIVRE		EL LLIBRE	
FRÈRE DOMINIQUE	Jeanne! Jeanne! Jeanne!	FRA DOMÈNEC	
Qui m'appelle? Qui est-ce qui m'appelle? Qui est-ce qui a dit Jeanne?		Joana! Joana! Joana!	
JEANNE		JOANA	
Qui em crida? Qui és aquest que em crida? Qui ha dit Joana?			
FRÈRE DOMINIQUE	Ne me reconnais-tu pas?	FRA DOMÈNEC	
		No em reconeixes?	
JEANNE		JOANA	
Je reconnaiss l'habit de Dominique, la robe blanche et le manteau noir.		Reconeix l'hàbit de l'orde dominicà, la túnica blanca i el manteu negre.	
FRÈRE DOMINIQUE		FRA DOMÈNEC	
Ma robe blanche que mes frères de Paris et de Rouen ont souillée d'une telle souillure que ni la soude, ni l'herbe à foulon ne suffiront à l'effacer.		La túnica blanca que els meus germans de París i de Rouen han tacat amb una brutícia que ni la sosa ni l'herba sabonera aconseguiran netejar.	

JEANNE

Frère Dominique, la bonté de Dieu y suffira et le sang de cette fille innocente.

FRÈRE DOMINIQUE

Jeanne, ma soeur, ainsi tu m'a reconnu?

JEANNE

Frère, frère Dominique, nous sommes des animaux de la même laine! Et moi, je suis quelqu'un dans le troupeau qui reconnaît la voix de son conducteur.

FRÈRE DOMINIQUE

Puisque mes frères et mes fils m'ont trahi; puisque ceux qui devraient être la puissante voix du Vrai se sont faits à contre-Dieu tes accusateurs et tes bourreaux, Jeanne, puisque la parole entre ces mauvais doigts entremêlés est devenue grimoire, c'est moi-même, Dominique, moi, Dominique, qui du ciel suis descendu vers toi avec ce livre.

JEANNE

Dominique, frère Dominique, tous ces temps, tous ces temps que voici j'ai vu beaucoup de plumes à l'oeuvre autour de moi.

FRÈRE DOMINIQUE

Tout cela a fait un livre.

JEANNE

Cette voix terrible qui me questionnait et toutes ces plumes sans relâche autour de moi, toutes ces plumes sur le parchemin qui grincent, tout cela a fait un livre. Tout cela a fait un livre — et moi, je ne sais pas lire.

FRÈRE DOMINIQUE

Le livre que je t'apporte pour le comprendre, il n'y a pas besoin de savoir A ni B. Ce paquet de mots que ces Limousins sur la terre ont ficelé dans le latin de Fouarre, cette procédure qu'ils ont pétrie dans le patois de Coutances, les Anges pour tous les temps l'ont traduit dans le ciel.

JEANNE

Lis donc, Frère, au nom de Dieu, pour moi et moi, je regarde par-dessus ton épaule.

JOANA

Fra Domènec, la bondat de Déu ho aconseguirà, i la sang d'aquesta noia innocent.

FRA DOMÈNEC

Joana, germana, així m'has reconegut?

JOANA

Germà, fra Domènec, tots dos som animals de la mateixa llana! I jo sóc una del ramat que reconeix la veu del seu pastor.

FRA DOMÈNEC

Ja que els meus germans i els meus fills m'han traït; ja que aquells que haurien de ser la poderosa veu de la Veritat s'han tornat, contra el voler de Déu, els teus acusadors i botxins, Joana, ja que la paraula ha esdevingut fetilleria entre aquestes males mans, sóc jo mateix, Domènec, jo, Domènec, qui ha davallat del cel amb aquest llibre per a tu.

JOANA

Domènec, fra Domènec, tots aquests anys, tots aquests llargs anys he vist moltes plomes escrivint sobre mi.

FRA DOMÈNEC

Tot això ha fet un llibre.

JOANA

Aquesta veu terrible que m'interrogava i totes aquestes plomes escrivint sense descans sobre mi, totes aquestes plomes gratant el pergamí, tot això ha fet un llibre. Tot això ha fet un llibre... i jo no sé llegir.

FRA DOMÈNEC

Per comprendre el llibre que et porto no cal saber ni la A ni la B. Aquest farcell de paraules que aquests llemosins a la terra han llaçat en el llatí sorbonès de Fouarre, aquest procés que han modelat en el dialecte de Coutances, els Àngels l'han traduït al cel per a tots els temps.

JOANA

Llegeix, doncs, Germà, en nom de Déu, per a mi, i jo et seguiré per sobre l'espalla.

FRÈRE DOMINIQUE

(il s'asseoit sur la première marche de l'escalier.)
Au nom du Père et du Fils et du Saint-Esprit.
Ainsi soit-il!

CHOEUR

Ainsi soit-il!

(Jeanne fait le signe de la croix avec ses mains enchaînées.)

SCÈNE 3 LES VOIX DE LA TERRE

FRÈRE DOMINIQUE

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Hérétique. Sorcière. Relapse. Ennemie de Dieu. Ennemie du Roi. Ennemie du Peuple. Qu'on l'enlève! — Qu'on la tue! — Qu'on la brûle!

JEANNE

Hérétique. Sorcière. Relapse. Frère Dominique!
Tout cela, c'est Jeanne d'Arc? Est-ce vrai?
Est-ce moi qui suis tout cela?

CHOEUR

Hérétique. Sorcière. Relapse.

JEANNE

Eh quoi! Ces prêtres que je vénérais, ce pauvre peuple que j'aimais, leur Jeanne, leur pauvre enfant avec eux — c'est vrai qu'ils veulent la brûler? C'est vrai qu'ils veulent me brûler vive?

CHOEUR

Hérétique. Sorcière. Relapse. Jeanne! Jeanne!
Jeanne! Assez! Assez! Assez! Qu'on l'enlève!
— Qu'on la tue! — Qu'on la brûle!

FRÈRE DOMINIQUE

Tu as entendu les voix du Ciel et maintenant écoute en bas ce qu'ils en ont fait; écoute ce qu'ils en ont retenu. Écoute les voix de la terre!

BASSE SOLO

Mulier spiritum pythonis habens, anima quae declinaverit ad magos et ariolos, et fornicata fuerit cum eis...

CHOEUR

Joanna!

FRA DOMÈNEC

(s'asseu al primer graó de l'escala.)
En nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.
Amén!

COR

Amén!

(*Joana fa el senyal de la creu amb les mans encadenades,*)

ESCENA 3 LES VEUS DE LA TERRA

FRA DOMÈNEC

Joana! Joana! Joana! Heretge. Bruixa. Relapsa. Enemiga de Déu. Enemiga del Rei. Enemiga del Poble. Que l'arrenquin! — Que la matin! — Que la cremin!

JOANA

Heretge. Bruixa. Relapsa. Fra Domènec! Tot això és Joana d'Arc? És veritat? Jo sóc tot això?

COR

Heretge. Bruixa. Relapsa.

JOANA

I doncs? Aquests capellans que jo venerava, aquesta pobra gent que jo estimava, la seva Joana, la seva pobra criatura entre ells — és veritat que la volen cremar? És veritat que em volen cremar viva?

COR

Heretge. Bruixa. Relapsa. Joana! Joana!
Joana! Prou! Prou! Prou! Que l'arrenquin! — Que la matin! — Que la cremin!

FRA DOMENEC

Tu has sentit les veus del Cel i ara escolta el que n'han fet allà baix; escolta el que n'han entès. Escolta les veus de la terra!

BAIX

Dona que tens esperit de pitó; ànima que s'ha desviat amb mags i endevins, i ha fornicat amb ells...

COR

Joana!

BASSE SOLO

Ponam, ponam faciem meam contra eam et interficiam eam de medio populi mei.

CHOEUR

Lex est!

TENOR SOLO

Joanna!

CHOEUR

Hic, hic, hic, hic, hic est Joanna. Hic, haec, hoc; hic, haec, hoc; hic, haec, hoc; hic, haec, hoc; hic est Joanna peccatrix!

TENOR SOLO

Stryga!

CHOEUR

Pereat!

TENOR SOLO

Haeretica!

CHOEUR

Pereat!

TENOR SOLO

Relapsa!

CHOEUR

Pereat!

TENOR SOLO

Malis artibus addicta! Inimica regis et populi!

CHOEUR

Morte moriatur! Morte moriatur!

TENOR SOLO

Prostibulum inferni! Instrumentum Satanae!

CHOEUR

Comburatur igne!

JEANNE

C'est vrai! C'est vrai! Je me souviens! Le feu qui brûle! Cette fumée qui étouffe! Oh comme cela fait mal! Prêtres! Prêtres de Jésus-Christ! C'est vrai que je faisais tant de mal? C'est vrai que vous la détestiez tellement, votre pauvre Jeanne?

BAIX

Em presentaré, em presentaré davant seu i la mataré al bell mig del meu poble.

COR

És la llei!

TENOR

Joana!

COR

Aquest, aquest, aquest és Joana. Aquest, aquesta, això, aquest, aquesta, això, és Joana pecadora!

TENOR

Bruixa!

COR

Que mori!

TENOR

Heretge!

COR

Relapsa!

TENOR

Relapsa!

COR

Que mori!

TENOR

Addicta a les males arts! Enemiga del rei i del poble!

COR

Que sigui condemnada a mort!

TENOR

Prostíbul de l'infern! Instrument de Satanàs!

COR

Que la cremi el foc!

JOANA

És veritat! És veritat! Me'n recordo! El foc que crema! La fumera que asfixia! Oh, quin mal que fa, això! Sacerdots! Sacerdots de Jesucrist! És veritat que jo feia tant de mal? És veritat que la detestàveu així, la vostra pobra Joana?

CHOEUR
Pereat!

FRÈRE DOMINIQUE

Non, Jeanne, ce ne sont pas des prêtres qui t'ont jugée. Quand ces bêtes féroces se sont réunies autour de toi, la rage au cœur et l'écume aux crocs, ces prêtres, ces politiques, l'Ange du Jugement qui tient les hautes balances d'un soufflet il a fait tomber de leurs têtes et de leurs épaules le mitre, le capuchon et le froc.

(Entrent les Juges.)

FRÈRE DOMINIQUE

Les voici dépouillés comme des forçats! Qu'ils reçoivent la coiffure qui leur est appropriée. Il faut que Jeanne comme jadis ses soeurs sur l'arène de Rome soit livrée aux bêtes! L'élue de Dieu, la sainte de Dieu, ce ne sont pas des prêtres, ce ne sont pas des hommes, ce sont des bêtes qui vont la juger.

(Entre l'Appariteur.)

COR
Que mori!

FRA DOMÈNEC

No, Joana, no són pas els sacerdots els que t'han jutjat. Quan aquestes bèsties ferotges es van reunir al teu voltant, amb el cor ple de ràbia i els ullals d'escuma, a aquells sacerdots, a aquells polítics, l'Àngel del Judici que sosté les altes balances d'un sol buf els va fer caure del cap i de les espalles la mitra, la caputxa i l'hàbit.

(Entren els Jutges.)

FRA DOMENEC

Aquí els tens despullats com reus! Que els procurin la cofadura que els escau. Cal que Joana, com ses germanes d'altres temps a l'arena de Roma, sigui lliurada a les bèsties! L'elegida de Déu, la santa de Déu, no són pas sacerdots, no són pas homes, són bèsties els que la jutjaran.

(Entra l'Uixer.)

SCÈNE 4 JEANNE LIVRÉE AUX BÊTES

LE HÉRAUT
La Cour! Faites silence!

L'APPARITEUR
Qui sera le Président?

LE HÉRAUT
Le Tigre!

CHOEUR
Le Tigre!

L'APPARITEUR
Le Tigre se récuse.

LE HÉRAUT
Le Renard!

CHOEUR
Le Renard!

L'APPARITEUR
Le Renard dit qu'il est malade.

ESCENA 4 JOANA LLIURADA A LES BÈSTIES

L'HERALD
El Tribunal! Silenci!

L'UIXER
Qui serà el President?

L'HERALD
El Tigre!

COR
El Tigre!

L'UIXER
El Tigre es declara incompetent.

L'HERALD
La Guineu!

COR
La Guineu!

L'UIXER
La Guineu diu que està malalta.

LE HÉRAUT	L'HERALD
Le Serpent!	La Serp!
CHOEUR	COR
Le Serpent!	La Serp!
L'APPARITEUR	L'UIXER
Le Serpent s'est sifflé lui-même au fond d'un trou.	La Serp s'ha enfonyat xiulant al fons d'un forat.
LE HÉRAUT	L'HERALD
Mais alors il n'y a personne pour présider?	Aleshores, doncs, no hi ha ningú per presidir?
CHOEUR	COR
Mais alors? Si! Si! Si fait! Il y a quelqu'un!	Aleshores, doncs? Sí! Sí! I tant! Hi ha algú!
L'APPARITEUR	L'UIXER
Qui est-ce? Qui se propose pour juger Jeanne d'Arc?	Qui és? Qui es postula per jutjar Joana d'Arc?
PORCUS	PORCUS
Moi! Moi! Moi! Moi! Je me propose pour juger Jeanne d'Arc.	Jo! Jo! Jo! Jo! Jo em postulo per jutjar Joana d'Arc.
L'APPARITEUR	L'UIXER
Qui êtes-vous? Comment vous appelez-vous?	Qui sou vós? Com us dieu?
PORCUS	PORCUS
<i>Ego nominor Porcus. Je m'appelle Cochon.</i> Moi! Moi! Je suis le Cochon, je suis le Cochon!	<i>Ego nominor Porcus. Em dic Porc. Jo! Jo! Jo sóc el Porc, jo sóc el Porc!</i>
CHOEUR	COR
<i>Porcus! Porcus! Roin! Roin! Sit Porcus praeses noster. Roin! Roin! Non habemus alium judicem nisi Porcum. Vivat et semper vivat Porcus porcorum! Dignus, dignus, dignus est praesidere in nostro praeclaro corpore! Sicut lilium inter spinas, ita formosus iste inter cucullos. Quis enim dedit nobis patatas. Ceciderunt stellae de coelo et factae sunt pro nobis patatas. Quis judex sicut Porcus Dominus noster? Ecce quam bonum et jucundum est habitare fratres in unum, omnes comedentes patatas. Hic est Nasus inter nasos dijudicans truphas et patatas. Sternutatio ejus splendor ignis. Porcus porcorum! Vivat et semper vivat Porcus praeses noster! Porcus porcorum!</i>	<i>Porcus! Porcus! Gruny! Gruny! Que Porcus sigui el nostre president.. Gruny! Gruny! No tenim altre jutge sinó el Porc. Visca ara i sempre el Porc dels porcs! Digne, digne, digne és de presidir el nostre preclar consell! Com lliri entre espines, així és bell aquest entre les togues. Qui, sinó ell, ens ha donat les patates? Van caure les estrelles del cel i van esdevenir patates per a nosaltres. Quin jutge hi ha com el Porc nostre Senyor? Veieu si n'és de bo i plaeint viure tots plegats com germans, menjant patates. Aquest és el Nas entre els nassos, que distingeix les tòfones i les patates. El seu esternut és un esplendor de flama. Porc dels porcs! Visca ara i sempre el Porc, el nostre president! Porc dels porcs!</i>
L'APPARITEUR	L'UIXER
Qui sont les assesseurs?	Qui són els assessors?

CHOEUR
Bée! Bée! Bée! Bée! béeéééééé!

L'APPARITEUR
Qui êtes-vous?

CHOEUR
Ego nominor Péééééééécus.

L'APPARITEUR
Pecus de Pécore, prenez-place à droite et à gauche et recevez vos insignes.
(*On les coiffe de têtes de mouton.*)
Et maintenant, où est le Greffier?

L'ÂNE
C'est moi, l'Âne! Asinus adest.
(*Immense éclat de rire.*)

CHOEUR
Ecce magnis auribus
Adventavit Asinus,
Pulcher et fortissimus,
Sarcinis aptissimus.
Hé Sire Âne, ça chantez, ha, ha, hihan,
Belle bouche rechignez, ha, ha, hihan,
Vous aurez du foin assez, ha, ha, hihan,
Et de l'avoine à planté, ha ha, hihan!

PORCUS
Faites entrer l'accusée!
Jeanne, *successit illi praeclaro tribunal*, je veux dire qu'après de longs efforts ce sage et illustre tribunal a enfin réussi par des moyens tour à tour sauvés et sévères, par de patientes et ingénieuses interrogations tant physiques que morales, à élucider la vérité du fond d'une volonté égarée et d'un cœur pervers.

CHOEUR
Ecce magnis auribus

LE HÉRAUT
Silence!

PORCUS
Et maintenant il a plu au Roi de France et d'Angleterre, notre légitime souverain, de te convoquer ici pour entendre ta juste sentence. Tu vas ouïr par quelles industries dans sa grande miséricorde cette Cour sage et illustre que moi, Cauchon, je préside, a décidé de te débarrasser

COR
Bee! Bee! Bee! Bee! Beeeeeeee!

L'UIXER
Qui sou vós?

COR
Em dic Beeeeeeee!

L'UIXER
Pecus de Pecore, preneu el vostre lloc a dreta i a esquerra i rebeu els vostres senyals distintius.
(*Els cofen amb caps de moltó.*)
I ara, on és l'Escrivà?

L'ASE
Sóc jo, l'Ase! L'ase és a punt.
(*Immens esclat de riure.*)

COR
Vet aquí que ha arribat
l'Ase de les oreilles grosses,
maco i fortíssim,
preparadíssim per a la càrrega.
Ei, Mestre Ase, refileu, aaa, aaa, iii aaa,
bella boca, remugueu, aaa, aaa, iii aaa,
que de fenc prou en tindreu, aaa, aaa, iii aaa,
i de palla sense preu, aaa, aaa, iii aaa!

PORCUS
Feu entrar l'acusada!
Joana, sotmesa a aquest il·lustre tribunal, vull dir que després de llargs esforços aquest savi i il·lustre tribunal ha aconseguit a la fi per mitjans tan segurs com severs, a través de pacients i enginyoses interrogacions tant físiques com morals, de fer emergir la veritat del fons d'una voluntat esgarrida i d'un cor pervers.

COR
De les oreilles grosses.

L'HERALD
Silenci!

PORCUS
I ara ha plagut al Rei de França i d'Anglaterra, el nostre legítim sobirà, de convocar-te aquí per escoltar la teva justa sentència. Ara sentiràs per quines indústries en la seva gran misericòrdia aquest Tribunal savi i il·lustre que jo, el Porc, presideixo, ha decidit d'alliberar-te

grâce à la flamme claire du feu de ce noir démon auquel tu t'es criminellement enchevêtrée. Mais auparavant nous voulons encore une fois entendre de ta bouche cet aveu solennel qui est nécessaire à la sécurité de nos consciences.

À genoux!

Joanna, filia Romeae, faterisne et confiteris te tenerrimam puellam non naturali auxilio victoriam de manibus Regis Nostri...

(Tous se lèvent.)

evulsisse et fortis exercitus ejus sicut paleam in probrosissimam fugam versisse? Traduisez!

L'ÂNE

Jeanne, reconnais-tu que ce n'est pas par tes propres forces et des moyens naturels que tu es venue à bout des Anglais?

JEANNE

Je l'avoue!

CHOEUR

Elle avoue!

PORCUS

Écrivez!

Joanna, filia Romeae, faterisne et confiteris te auxilio Diaboli potentissimi alapam dedisse Regi Nostro et fortis exercitus ejus in probrosissimam fugam versisse?

Traduisez!

L'ÂNE

Jeanne, reconnais-tu que c'est par l'aide du Diable, très puissant Notre Seigneur...
(Tous font le geste de se lever)

PORCUS

Assis! Assis! Quels idiots! Assis au nom du Diable!

Jeanne, reconnais-tu que c'est par l'aide du Diable que tu as tout fait?

JEANNE

Je dis non!

PORCUS

Qu'est-ce qu'elle dit?

L'ÂNE

Elle dit qu'elle dit oui.

per obra de la flama clara del foc d'aquest negre dimoni al qual tu t'havies junyit criminalment. Però abans volem tornar a sentir dels teus llavis la confessió solemne necessària per a la seguretat de les nostres consciències.

De genolls!

Joana, filla de Romea, reconeixes i confesses que tu, noieta delicada, per mitjans no naturals has arrabassat la victòria de les mans del nostre Rei...

(Tothom s'aixeca)

i en fuga ignominiosa has esbarriat com palla els seus forts exèrcits? Traduïu!

L'ASE

Joana, reconeixes que no és pas per les teves pròpies forces i per mitjans naturals que vas vèncer els anglesos?

JOANA

Ho confesso!

COR

Ho confessà!

PORCUS

Escriviu!

Joana, filla de Romea, reconeixes i confesses que tu, amb l'ajuda del Diable totpoderós has bufetejat el nostre Rei i en fuga ignominiosa has esbarriat els seus forts exèrcits?

Traduïu!

L'ASE

Joana, reconeixes que va ser amb l'ajuda del Diable, Nostre Senyor totpoderós...
(Tothom fa gest d'aixecar-se)

PORCUS

Seieu! Seieu! Colla d'idiotes! Seieu en nom del Diable!

Joana, reconeixes que és amb l'ajuda del Diable que ho vas fer tot?

JOANA

Us dic que no!

PORCUS

Què diu?

L'ASE

Diu que diu que sí.

PORCUS
Écrivez qu'elle a dit oui.
Et maintenant je vais consulter le tribunal.
Pecus, quid dicis?

PECUS I
Bé, bé, bé, bé, béeééé!

PORCUS
Pecus, quid dicis?

CHOEUR
Bé, bé, bé, bé, béeééé!

L'ÂNE
Habemus confitentem reum.

PORCUS
Docti et sancti fratres, sic vobis justum et aequum videtur ut Joanna, Mis Romeae, Stryge, morti condemnetur?

CHOEUR
Moriatur Stryga!

PORCUS
Fiât voluntas Regis Nostri. Audivistis Sententiam. Stryga!

CHOEUR
Pereat!

PORCUS
Haeretica!

CHOEUR
Pereat!

PORCUS
Relapsa!

CHOEUR
Pereat!

PORCUS
Inimica Regis et totius generis humani!

CHOEUR
Morte moriatur!

PORCUS
Joanna Stryga, filia Romeae!

PORCUS
Escriviu que ha dit que sí.
I ara vull consultar el tribunal.
Be, què dius?

PECUS I
Be, be, be, be, beeeeee!

PORCUS
Be, què dius?

COR
Be, be, be, be, beeeeee!

L'ASE
Tenim el reu confés.

PORCUS
Doctes i venerables germans, així doncs trobeu just i raonable que Joana, bruixa, filla de Romea, sigui condemnada a mort?

COR
Que mori la bruixa!

PORCUS
Que es faci la voluntat del Rei nostre senyor.
Heu sentit la sentència. Bruixa!

COR
Que mori!

PORCUS
Heretge!

COR
Que mori!

PORCUS
Relapsa!

COR
Que mori!

PORCUS
Enemiga del Rei i de tot el gènere humà!

COR
Que sigui condemnada a mort!

PORCUS
Joana Bruixa, filla de Romea!

CHOEUR
Comburatur igne!

COR
Que la cremi el foc!

SCÈNE 5
JEANNE AU POTEAU

JEANNE
Quel est ce chien qui hurle dans la nuit?

FRÈRE DOMINIQUE
Ce n'est pas un chien, c'est Yblis le désespéré
qui hurle tout seul au fond le l'Enfer!

BASSES
Hérétique.

JEANNE
Hérétique.

BASSES
Sorcière.

JEANNE
Sorcière.

BASSES
Relapse.

JEANNE
Relapse.

BASSES
Cruelle.

JEANNE
Cruelle.
C'est moi, Jeanne, qui suis tout cela.
L'Église, les prêtres, tout ce qu'il y a au monde
de respectable et de capable et de savant, c'est
cela, d'une voix qui me condamne. Explique-moi,
frère Dominique, qu'est-ce que j'ai fait? Lis-moi
ce qui est dans le livre.

FRÈRE DOMINIQUE
Tous ces grands hommes qui t'ont condamnée,
ces docteurs et ces savants, Malvenu, Jean
Midi, Coupequesne et Toutmouillé, ils croient
dur au Diable, mais ils ne veulent pas croire
à Dieu. Le Diable, c'est une réalité: les Anges,
c'est une bêtise. Le Diable que tu détestais, il
t'a aidée; les Anges que tu invoquais, ils n'ont

ESCENA 5
JOANA A LA PIRA

JOANA
Què és aquest gos que udola a la nit?

FRA DOMÈNEC
No és cap gos, és Yblis, el desesperat, que
udola tot sol al fons de l'Ifern!

BAIXOS
Heretge.

JOANA
Heretge.

BAIXOS
Bruixa.

JOANA
Bruixa.

BAIXOS
Relapsa.

JOANA
Relapsa.

BAIXOS
Cruel.

JOANA
Cruel.
Sóc jo, Joana, la que és tot això.
L'Església, els sacerdots, tot el que hi ha al
món de respectable i de capaç i de savi, són
tots ells els que a una sola veu em condemnen.
Explica'm, fra Domènec, què he fet jo? Llegeix-
me el que diu el llibre.

FRA DOMENEC
Tots aquests grans homes que t'han condemnat,
aquests doctors i aquests savis, Malvenu,
Jean Midi, Coupequesne i Toutmouillé, creuen
fermament en el Diable, però no volen creure
en Déu. El Diable és una realitat: els Àngels,
una ximpleria. El Diable que tu detestaves
t'ha ajudat; els Àngels que invocaves no han

rien fait et, criminelle des deux côtés ils te condamnent de l'une et l'autre main. Telle est la sagesse de la Sorbonne.

Tels sont ces illustres docteurs qui donnent des nazardes au Pape.

JEANNE

Mais moi, la pauvre pastoure de Domrémy, comment est-ce que je suis venue jusqu'ici?

BASSES

Tu y es venue par l'opération du jeu de cartes qu'un roi fou a inventé.

JEANNE

Qu'est-ce que c'est que le jeu de cartes?

BASSES

On va te l'expliquer.

SCÈNE 6

LES ROIS OU L'INVENTION DU JEU DE CARTES

HÉRAUT I

Le jeu de cartes comprend quatre rois, quatre dames et quatre valets.

HÉRAUT II

Sans compter les chiffres qui sont sept.

HÉRAUT I

Le résultat de la partie est que les rois changent de place.

HÉRAUT II

Ce qui était au midi va au nord.

HÉRAUT I

Ce qui était au levant va au couchant. Ça tourne.

HÉRAUT II

Quant aux reines, elles ne changent pas de place, elles sont toujours là.

HÉRAUT I

Faites entrer Leurs Majestés!

HÉRAUTS

« Le Roi de France »!
(Entre le Roi.)

fet res i, criminal per un cantó i per l'altre, et condemnen per una cosa i per l'altra. Així és la saviesa de la Sorbona.

Així són aquests il·lustres doctors que fan befa del Papa.

JOANA

Però jo, la pobra pastora de Domrémy, com és que hagi arribat fins aquí?

BAIXOS

Hi has arribat per l'operació del joc de cartes que un rei foll ha inventat.

JOANA

Què és aquest joc de cartes?

FRA DOMENEC

Ara t'ho explicaran.

ESCENA 6

ELS REIS O LA INVENCió DEL JOC DE CARTES

HERALD I

El joc de cartes comprèn quatre reis, quatre dames i quatre patges.

HERALD II

Sense comptar les xifres, que són set.

HERALD I

El resultat de la partida és que els reis canvien de lloc.

HERALD II

El que era a migjorn va al nord.

HERALD I

El que era a llevant va a ponent. Tot roda.

HERALD II

Però les reines no canvien de lloc, sempre són allà mateix.

HERALD I

Feu entrar Ses Majestats!

HERALDS

“El Rei de França”!
(Entra el Rei.)

« Sa Majesté la Bêtise »!
(Entre la Bêtise.)
« Le Roi d'Angleterre »!
(Entre le Roi.)
« Sa Majesté l'Orgueil »!
(Entre l'Orgueil.)
« Le Duc de Bourgogne »!
(Entre le Duc.)
« Sa Majesté l'Avarice »!
(Entre l'Avarice.)

HÉRAUT II
Et quel est le quatrième Roi?

HÉRAUT I
Dans toutes les parties de cartes il y a un mort.
« La Mort »!
(Entre la Mort.)
Et voici maintenant sa compagne et très fidèle épouse, celle qui partage son lit.

HÉRAUT III
« Sa Majesté la Luxure »!
(Entre la Luxure.)

HÉRAUT I
Les Rois changent de place, mais les Reines, Sa Majesté l'Orgueil, Sa Majesté la Bêtise, Sa Majesté l'Avarice, Sa Majesté la Luxure, ces Majestés ne changent pas de place, elles restent toujours avec nous.

HÉRAUT II
Mais ceux qui jouent réellement la partie, ce ne sont pas les rois, ni les reines, ce sont les valets.

HÉRAUT I
Faites entrer les Valets!

HÉRAUTS
« Sa grâce le Duc de Bedford »!
« Son Altesse Jean de Luxembourg »!
« Sa Grandeur Regnault de Chartres »!
« Guillaume de Flavy »!

JEANNE
C'est lui qui a baissé la herse derrière moi à Compiègne.

HÉRAUT I
Le jeu commence, il comprend trois parties.
Première Partie.

“Sa Majestat la Ximpleria”!
(Entra la Ximpleria.)
“El Rei d'Anglaterra”!
(Entra el Rei.)
“Sa Majestat l'Orgull”!
(Entra l'Orgull.)
“El Duc de Borgonya”!
(Entra el Duc.)
“Sa Majestat l'Avarícia”!
(Entra l'Avarícia.)

HERALD II
I quin és el quart Rei?

HERALD I
A totes les partides de cartes hi ha un mort.
“La Mort”!
(Entra la Mort.)
I vet aquí ara la seva companya i molt fidel esposa, la que hi comparteix el llit.

HERALD III
“Sa Majestat la Luxúria”!
(Entra la Luxúria.)

HERALD I
Els Reis canvien de lloc, però les Reines, Sa Majestat l'Orgull, Sa Majestat la Ximpleria, Sa Majestat l'Avarícia, Sa Majestat la Luxúria, cap d'aquestes Majestats no canvia de lloc, es queden sempre amb nosaltres.

HERALD II
Però els que juguen realment la partida no són pas els reis, ni les reines, sinó els patges.

HERALD I
Feu entrar els Patges!

HERALDS
“Sa gràcia el Duc de Bedford”!
“Sa Altesa Jean de Luxembourg”!
“Sa Senyoria Regnault de Chartres”!
“Guillaume de Flavy”!

JOANA
És ell el que va abaixar la reixa darrere meu a Compiègne.

HERALD I
El joc començà, comprèn tres partides.
Primera Partida.

REGNAULT DE CHARTRES J'ai perdu, je veux dire que j'ai gagné.	REGNAULT DE CHARTRES He perdut, vull dir que he guanyat.
BEDFORD J'ai gagné, je veux dire que j'ai perdu.	BEDFORD He guanyat, vull dir que he perdut.
HÉRAUT I Deuxième Partie.	HERALD I Segona Partida.
GUILLAUME DE FLAVY La carte maîtresse!	GUILLAUME DE FLAVY El trumfo!
JEAN DE LUXEMBOURG Je coupe.	JEAN DE LUXEMBOURG Tallo jo.
HÉRAUT I Troisième Partie.	HERALD I Tercera Partida.
REGNAULT DE CHARTRES J'ai gagné.	REGNAULT DE CHARTRES He guanyat.
BEDFORD J'ai perdu. <i>(Les Rois changent de place.)</i>	BEDFORD He perdut. <i>(Els Reis canvien de lloc.)</i>
REGNAULT DE CHARTRES J'ai perdu, j'ai de l'argent plein les poches.	REGNAULT DE CHARTRES He perdut, tinc les butxaques plenes de diners.
JEAN DE LUXEMBOURG J'ai gagné et j'ai de l'argent plein les poches.	JEAN DE LUXEMBOURG He guanyat i tinc les butxaques plenes de diners.
GUILLAUME DE FLAVY Messieurs, je vous livre Jeanne d'Arc la Pucelle.	GUILLAUME DE FLAVY Senyors, us lliuro Joana d'Arc la Donzella.
BEDFORD La sorcière!	BEDFORD La bruixa!
REGNAULT DE CHARTRES Bien le bonjour, Messieurs, et à l'avantage de vous revoir!	REGNAULT DE CHARTRES Tingueu bon dia, Senyors, i a reveure!
BASSES <i>Comburatur igne! Comburatur igne!</i>	BAIXOS Que la cremi el foc! Que la cremi el foc!

SCÈNE 7

CATHERINE ET MARGUERITE

JEANNE

Quelles sont ces cloches dans la nuit?

FRÈRE DOMINIQUE

Les cloches qui sonnent le glas.

ESCENA 7

CATERINA I MARGARIDA

JOANA

Què són aquestes campanes en plena nit?

FRA DOMENEC

Les campanes que toquen a morts.

JEANNE

Et qui invitent les bonnes âmes à prier pour Jeanne d'Arc.

FRÈRE DOMINIQUE

Hérétique. Sorcière. Cruelle. Relapse.

JEANNE

Merci, bonnes cloches! Mes soeurs! Mes amies! Mes voix qui s'étaient tuées, les voilà de nouveau qui parlent!

BASSES

Comburatur igne! Comburatur igne!

FRÈRE DOMINIQUE

La cloche noire et la cloche blanche!

JEANNE

Catherine et Marguerite.

CATHERINE

De profundis clamavi ad te, Domine. Libera me, Domine, de ore leonis dum veneris judicare saeculum per ignem.

MARGUERITE

Spira! Spera! Jésus! Marie!

JEANNE

Je les reconnaissais! La Catherine qui dit «De Profundis», et la Marguerite bleue et blanche dans le ciel qui dit «Papa Maman!». Comme je les écoutais jadis à Domrémy, la Catherine et la Marguerite! Jésus! Marie! J'ai écrit ces deux noms sur ma jolie bannière bleue et blanche. Jésus! Marie! Catherine! Marguerite! Et moi; ce petit bout de femme dans les orties et les boutons d'or, si ébahie qu'elle oubliait de manger sa tartine.

CATHERINE et MARGUERITE

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Fille de Dieu, va, va, va!

JEANNE

J'irai! J'irai! Je vais! Je vais! Je suis allée! Où est ma bonne épée! Je vais! Je vais! Je suis allée!

CATHERINE et MARGUERITE

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Prends le Roi! Prends le Roi! Ramène le Roi de France!

JOANA

I que invitén les bones ànimes a pregar per Joana d'Arc.

FRA DOMENEC

Heretge. Bruixa. Cruel. Relapsa.

JOANA

Gràcies, bones campanes! Germanes meves! Amigues meves! Veus meves que havien callat, yet aquí que ja tornen a parlar!

BAIXOS

Que la cremi el foc! Que la cremi el foc!

FRA DOMÈNEC

La campana negra i la campana blanca!

JOANA

Caterina i Margarida.

CATERINA

Des de l'abisme t'he invocat, Senyor. Allibera'm, Senyor, de la boca del lleó, quan vinguis a través del foc per judicar els mortals.

MARGARIDA

Viu! Tingues esperança! Jesús! Maria!

JOANA

Les reconec! La Caterina que diu "De Profundis" i la Margarida blava i blanca al cel que diu "Pare Mare!" Com les escoltava, en aquell temps, a Domrémy, la Caterina i la Margarida! Jesús! Maria! Vaig escriure aquests dos noms damunt el meu bonic penó blau i blanc. Jesús! Maria! Caterina! Margarida! I jo; aquesta engruna de dona entre les ortigues i els botons d'or, tan meravellada que es descuidava de menjar el seu crostó de pa.

CATERINA I MARGARIDA

Joana! Joana! Joana! Filla de Déu, vés, vés, vés!

JOANA

Hi aniré! Hi aniré! Hi vaig! Hi vaig! Hi he anat! On és la meva bona espasa? Hi vaig! Hi vaig! Hi he anat!

CATERINA I MARGARIDA

Joana! Joana! Joana! Agafa el Rei! Agafa el Rei! Torna'ns el Rei de França!

JEANNE

C'est fait! Je le tiens! J'ai pris son cheval par la bride! Je ramène mon gentil Roi! Je le ramène à travers la forêt! Je le ramène à travers la France!

SCÈNE 8

LE ROI QUI VA-T-À RHEIMS

CHOEUR

Voulez-vous manger des cesses?
Voulez-vous manger du flan?
Quand irons-nous à Liesse?
Quand irons-nous à Laon?

VOIX D'ENFANTS

Voulez-vous manger des cesses?
Voulez-vous manger du flan?
Quand irons-nous à Liesses?
Quand irons-nous à Laon?

CHOEUR

La! la! la! la! la! la! la! la! Heurtebise!
Heurtebise!...
Blanche ou grise
Heurtebise
trouve que la farine altère,
Heurtebise, mon compère,
qu'as-tu fait de ta ménagère?
Tout habillé de toile écrue
lustucru

Au prix de son beau blé jaune
réclame du vin de Beaune.
Heurtebise, mon compère,
qu'as-tu fait de ta ménagère?
Tonneaux! Tonneaux! ...
La mère aux tonneaux de Beaune
la v'là qu'arrive par la Saône.
Tonneaux! Tonneaux! ...
Le vin de Beaune et de Troyes
le v'là qu'arrive tout droit.
Heurtebise, mon compère,
t'as retrouvé ta commère.
Nous avons bu trop de bière!
Il nous faut du vin joli!
Heurtebise, mon ami,
tu n'auras plus la pépie!
Heurtebise, c'est fini,
tu n'auras plus la pépie!
Heurtebise, c'est fini,
de ce bouton sur la langue,

JOANA

És cosa feta! Ja el tinc! He agafat el seu cavall per la brida! Porto el meu noble Rei! El porto a través dels boscos! El porto a través de França!

ESCENA 8

EL REI QUE VA A RHEIMS

COR

Que voleu raïm francès?
Que voleu tastar un bon flam?
Quan anem, doncs, a Liesse?
Quan anem, doncs, a Laon?

VEUS D'INFANTS

Que voleu raïm francès?
Que voleu tastar un bon flam?
Quan anem, doncs, a Liesse?
Quan anem, doncs, a Laon?

COR

La! la! la! la! la! la! la! la! Heurtebise!
Heurtebise!...
Blanca o grisa
Heurtebise
creu que la farina aclapara,
Heurtebise, bon compare,
què n'has fet, tu, de la comare?
Tot vestit amb gruixut cotó
beneító
Al preu del blat que pregona
exigeix bon vi de Beaune.
Heurtebise, bon compare,
què n'has fet, tu, de la comare?
Bóta! Bóta!...
Comare Bóta de Beaune
ara baixa pel Saona.
Bóta! Bóta!...
El vi de Beaune i de Troyes
és a punt ja d'arribar.
Heurtebise, bon compare,
has retrobat la comare.
La cervesa ens aclapara!
Volem vi ben perfumat!
Heurtebise, amic amat,
no estaràs ja assedegat!
Heurtebise, s'ha acabat,
no estaràs ja assedegat!
Heurtebise, s'ha acabat
aquest fregall a la llengua,

Heurtebise, c'est fini
De rage et d'esquinancie.
Heurtebise, mon compère,
T'as retrouvé ta commère.
(Heurtebise et la Mère aux Tonneaux se saluent solennellement.)

HEURTEBISE

Mère aux Tonneaux, il y a longtemps que je vous ai vue.

LA MÈRE AUX TONNEAUX

Heurtebise, mon époux, vous avez bien mauvaise mine, mon povre, depuis l'temps autrefois jadis que je vous ai pas vu.

HEURTEBISE

Madame Tonneaux, mon épouse, je vous apporte de la bonne galette au lard de Picardie.

LA MÈRE AUX TONNEAUX

Heurtebise, mon époux, qui virez à tous les vents, je vous apporte quelque chose qui vous fera t'nir tranquille.

HEURTEBISE

Tonneaux, Tonneaux, ma femme! Tonneaux, Tonneaux, ma femme! Le bon pain de France et le bon vin de France, désormais, i'ne faut plus qui soient séparés.

LA MÈRE AUX TONNEAUX

Heurtebise, mon ami, vous dites une bonne chose, et alors je vais vous embrasser.

CHOEUR et VOIX D'ENFANTS

Vive Heurtebise! Vive la Mère aux Tonneaux! Voulez-vous manger des cesses? etc.

LE CLERC (*se dressant tout droit au milieu d'eux comme une chandelle noire.*)

Paysans! Croquants! Rustres agrestes et grossiers! N'avez-vous point vergogne de vous réjouir ainsi comme des païens en cette sainte veille de Noël pendant que le Roi Notre Seigneur se rend à Rheims pour y être consacré de la Main des Anges?

UN PAYSAN

Et n'est-i pas le moment de boire un petit coup parce qu'Heurtebise a retrouvé Jean Raisin? Et que la moitié de la France sur son coeur a retrouvé l'autre moitié?

Heurtebise, s'ha acabat la picor i el mal de cap.
Heurtebise, bon compare, has retrobat la comare.
(El Molí Heurtebise i Comare Bóta se saluden solemnement.)

MOLÍ HEURTEBISE

Comare Bóta, fa molt de temps que no us he vist.

COMARE BOTA

Heurtebise, marit meu, teniu un aire molt desmillorat, pobrot, d'ençà que us vaig veure l'últim cop, ja fa temps.

MOLÍ HEURTEBISE

Comare Bóta, muller meva, us porto bona coca de llard de Picardia.

COMARE BOTA

Heurtebise, marit meu, que gireu segons el vent que bufa, us porto una cosa que us farà estar tranquil.

MOLÍ HEURTEBISE

Bóta, Bóta, muller meva! Bóta, Bóta, muller meva! El bon pa de França i el bon vi de França a partir d'ara no s'han de separar mai més.

COMARE BÓTA

Heurtebise, amic meu, heu dit una bella cosa, i per això us vull fer un petó.

COR I VEUS D'INFANTS

Visca Heurtebise! Visca Comare Bóta! Que voleu raïm francès? etc.

EL CLERGUE (*alçant-se dret al bell mig d'ells com una candela negra.*)

Pagesos! Bergants! Aixafaterrossos salvatges i grollers! No us fa vergonya fer barrilla com uns pagans, aquesta nit de Nadal, mentre el Rei Nostre Senyor se'n va cap a Reims perquè el consagri la Mà dels Àngels?

UN PAGES

I no és l'hora de beure un glop per celebrar que Heurtebise s'ha retrobat amb en Jan Raïm? I que la meitat de França s'ha retrobat al seu cor mateix amb l'altra meitat?

UN AUTRE

Surtout qu'i fait rudement frisquet, on peut le dire, à rester tout gelés comme ça à attendre. Un petit coup de vin, un petit air de danse, ça ne fait de mal à personne.

LE CLERC

La forêt elle-même pour se préparer au mystère de cette sainte nuit s'est couvert la tête d'un voile blanc. Et vous autres, préparez vos cœurs au mystère qui va s'accomplir.

UN PAYSAN

Oh! Perrot, là-haut! Est-c'que tu vois quéqu'chose?

UN AUTRE

C'est Perrot qu'on a envoyé là-haut pour voir.

PERROT (*du haut de l'arbre.*)

Je vois une petite lumière.

TOUS (*ensemble.*)

Le Roi! Le Roi de France!

LE CLERC

Allons, mes enfants! Venez tous autour de moi et répétons tous ensemble cette belle antienne de latin tout blanc que je vous ai apprise. La terre a étendu un grand tapis de neige sous les pieds du Roi Notre Sire. Et nous de la Loire jusqu'à Rheims il faut que nous étendions un grand tapis de prières.

Aspiciens a longe... Vous comprenez, c'est le peuple juif qui attend le Messie comme nous le Roi Notre Sire. *Aspiciens a longe.* Regardant de loin, là-bas dans la distance, la main au-dessus des yeux et tout est plein d'obscurité et de confusion.

CHOEUR

Aspiciens a longe, ecce video Dei potentiam venientem et nebula totam terram tegentem.

VOIX D'ENFANTS

Ite obviam si et dicite.

BASSE SOLO

Nuntia nobis si tu es Ipse.

CHOEUR

Qui regnaturus es in populo Israël.

UN ALTRE

Sobretot amb el fredot que fa, que es pot dir que ens quedarem gelats de tant esperar. Un glopet de vi, una tonada de dansa, això no fa mal a ningú.

EL CLERGUE

La floresta mateixa, per preparar-se per al misteri d'aquesta santa nit s'ha cobert el cap amb un vel blanc. I vosaltres, prepareu els cors per al misteri que s'ha d'acomplir.

UN PAGÈS

Oh! Perot, allà dalt! Que veus res?

UN ALTRE

És en Perot, que l'hem fet pujar allà dalt perquè vigili.

PEROT (*del cim de l'arbre.*)

Veig una llumeta.

TOTS (*plegats.*)

El Rei! El Rei de França!

EL CLERGUE

Vinga, fills meus! Veniu tots al meu voltant i repetim plegats aquell bonic himne llatí tan càandid que us he ensenyat. La terra ha estès una gran catifa de neu sota els peus del Rei Nostre Senyor. I nosaltres hem d'estendre una llarga catifa de pregàries des del Loira fins a Reims.

Mirant de lluny... Ja ho enteneu, és el poble jueu que espera el Messies com nosaltres el Rei Nostre Senyor. Mirant de lluny... Mirant de lluny, allà baix en la distància, amb la mà sobre els ulls, i tot és ple de foscor i de confusió.

COR

Mirant de lluny, veig venir el poder de Déu i una boira que cobreix tota la terra.

VEUS D'INFANTS

Aneu-li a l'encontre i digueu-li :

BAIX

Anuncia'ns si tu ets Aquell.

COR

Que regnarà damunt el poble d'Israel.

VOIX DE PERROT La v'la qu'arrive! (Cris à distance.) Le Roi! Le Roi de France! Le Roi qui va-t-à Rheims!	VEU DE PERROT Ja ve, ja arriba! (Crets a la llunyania.) El Rei! El Rei de França! El Rei que va cap a Reims!
LE CLERC <i>Qui regis Israël.</i>	EL CLERGUE Que regnes a Israel.
CHOEUR <i>Nuntia nobis si tu es Ipse.</i>	COR Anuncia'ns si tu ets Aquell.
CHOEUR Voulez-vous manger des cesses? etc.	COR Que voleu raïm francès? etc.
LE CLERC <i>Qui regnaturus es in populo Israël.</i>	EL CLERGUE Que regnarà damunt el poble d'Israel..
JEANNE C'est moi qui ai fait cela!	JOANA Sóc jo qui ha fet tot això!
FRÈRE DOMINIQUE C'est Dieu! C'est Dieu qui a fait cela!	FRA DOMENEC És Déu! És Déu qui ha fet això!
JEANNE C'est Dieu! C'est Dieu avec Jeanne! Les voix ne m'avaient pas trompée! Catherine et Marguerite, elles ne m'ont pas trompée!	JOANA És Déu! És Déu amb Joana! Les veus no m'havien enganyat! Caterina i Margarida no m'han enganyat!
CHOEUR Coupequesne, Jean Midi, Toutmouillé, Malvenu, ils déclarent que tu t'es trompée.	COR Coupequesne, Jean Midi, Toutmouillé, Malvenu, declaren que tu t'has enganyat.
JEANNE Le Roi ne voulait pas venir et c'est moi qu'ai pris son cheval par la bride.	JOANA El Rei no volia venir i sóc jo qui li ha agafat el cavall per la brida.
CHOEUR Sorcière. Cruelle. Hérétique. Schismatique. Homicide. Relapse. Imposture. Hystérique. Prostituée.	COR Bruixa. Cruel. Heretge. Cismàtica. Homicida. Relapsa. Impostora. Histèrica. Prostituta.
JEANNE C'est moi qui l'ai amené à travers toute la France!	JOANA Sóc jo qui l'ha portat a través de tot França!
CHOEUR <i>Pereat Stryga! Pereat Stryga!</i>	COR Que mori la Bruixa! Que mori la Bruixa!
JEANNE C'est moi qui l'ai amené à Rheims!	JOANA Sóc jo qui l'ha portat a Reims!

CHOEUR

Morte moriatur!

Morte moriatur!

JEANNE

C'est moi qui ai sauvé la France! C'est moi qui ai réuni la France, toutes les mains de la France en une seule main! Un telle main qu'elle ne sera plus divisée!

CHOEUR

Comburatur igne! Comburatur igne!

FRÈRE DOMINIQUE

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Est-ce pour un Roi de chair que tu as donné ton sang virginal?

SCÈNE 9 L'ÉPÉE DE JEANNE

MARGUERITE

Spera! Spira!...

JEANNE

J'entends Marguerite dans le Ciel mélangée à l'exhalation des rossignols et les douces petites étoiles à la voix de cette active soeur sacristine s'éteignent l'une après l'autre.

FRÈRE DOMINIQUE

Les pages de nuit, de sang, d'outre-mer et de pourpre se sont effeuillées sous mes doigts et il ne reste plus sur le parchemin virginal qu'une initiale dorée.

JEANNE

Que c'est beau cette Normandie toute rouge et rose, toute rouge de bonheur, toute rose d'innocence qui se prépare à faire avec moi la sainte communion dans l'éteintante rosée! Que c'est beau pour Jeanne la Pucelle de monter au Ciel au mois de mai! Que tu es belle, ô ma belle Normandie, mais que dirais-tu, frère Dominique, si, Marguerite et moi, nous pouvions t'expliquer notre Lorraine?

FRÈRE DOMINIQUE

Parle, Jeanne, car je sais qu'il y a des choses qu'une petite fille peut m'expliquer, moi, qui, ceint de fer et de cuir et les yeux fermés, ai marché de bonne heure dans les sentiers de la pénitence.

COR

Que sigui condemnada a mort! Que sigui condemnada a mort!

JOANA

Sóc jo qui ha salvat França! Sóc jo qui ha unit de nou França, totes les mans de França en una sola mà! Una mà que ja mai més no serà dividida!

COR

Que la cremi el foc! Que la cremi el foc!

FRA DOMENEC

Joana! Joana! Joana! És per un Rei de carn i os que has donat aquesta sang virginal?

ESCENA 9 L'ESPASA DE JOANA

MARGARIDA

Tingues esperança! Viu!

JOANA

Sento Margarida al Cel mesclada amb l'exhalació dels rossinyols i les suaus estrelletes, en sentir la veu d'aquesta activa germana sagristana, s'apaguen l'una rere l'altra.

FRA DOMÈNEC

Les pàgines de nit, de sang, d'ultramari i de porpra se m'han esfullat als dits i al pergamí virginal no hi resta més que una inicial daurada.

JOANA

Que n'és de bonica aquesta Normandia tota vermelha i rosa, tota vermelha de felicitat, tota rosa d'innocència que es prepara per fer amb mi la santa comunió en la rosada espurnejant! Que n'és de bonic per a Joana la Donzella de pujar al Cel al mes de maig! Que n'ets de bonica, Normandia meva, però tu què diries, fra Domènec, si Margarida i jo et poguéssim explicar la nostra Lorena?

FRA DOMÈNEC

Parla, Joana, que jo sé que hi ha coses que una noieta em pot explicar, a mi que, cenyit de ferro i de cuiro i amb els ulls tancats, he caminat de bona hora pels senders de la penitència.

JEANNE

Et que puis-je t'expliquer, quand il y a encore au Ciel une douzaine d'étoiles au moins qui en savent plus que moi?

FRÈRE DOMINIQUE

Explique-moi ton épée! Est-ce vrai que tu as trouvé ton épée, cette terrible épée, devant laquelle se sauvaient Anglais et Bourguignons, dans une chapelle en ruines?

JEANNE

Non, ce n'est pas une chapelle en ruines! C'est à Domrémy qu'on me l'a donnée. Ma bannière dans la main gauche, mon épée dans la main droite, ah! qui m'aurait résisté? Jhésus Marie! Jhésus Marie!

MARGUERITE

Jhésus Marie! Jhésus Marie!

CATHERINE

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Fille de Dieu, va, va, va!

JEANNE

Je vais! Je vais! J'irai! Je suis allée!

FRÈRE DOMINIQUE

A qui est-ce que tu parles ainsi?

JEANNE

Es-tu sourd? N'entends-tu pas les voix qui disent: Jeanne! Jeanne! Jeanne! Fille de Dieu, va, va, va! Ah, ce n'est plus sorcière maintenant qu'elles disent, c'est mon petit nom de chrétienne, celui, que j'ai reçu au baptême, Jeanne! Ce n'est plus hérétique et relapse et je ne sais quoi, et tous ces vilains noms. C'est Fille de Dieu! C'est beau d'être la fille de Dieu!

CATHERINE, MARGUERITE et CHOEUR

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Fille de Dieu, va, va, va!

JEANNE

Et ce n'est pas seulement Catherine et Marguerite. C'est tout le peuple ensemble des vivants et des morts qui dit: Fille de Dieu! Jeanne! Fille de Dieu, va, va, va! Bien sûr que irai!

FRÈRE DOMINIQUE

Mais tu ne m'as pas expliqué l'épée.

JOANA

I què et puc explicar jo, quan encara hi ha al Cel una dotzena d'estrelles almenys que en saben més que jo?

FRA DOMÈNEC

Explica'm la teva espasa! És veritat que vas trobar la teva espasa, aquella espasa terrible davant la qual fugien els Anglesos i els Borgonyons, en una capella en ruïnes?

JOANA

No, no era pas una capella en ruïnes! Va ser a Domrémy que me la van donar. Amb el penó a la mà esquerra, l'espasa a la mà dreta, ah!, qui m'hauria resistit? Jesús Maria! Jesús Maria!

MARGARIDA

Jesús Maria! Jesús Maria!

CATERINA

Joana! Joana! Joana! Filla de Déu, vés, vés, vés!

JOANA

Hi vaig! Hi vaig! Hi aniré! Hi he anat!

FRA DOMÈNEC

A qui parles així?

JOANA

Que ets sord? No sents les veus que diuen: Joana! Joana! Joana! Filla de Déu, vés, vés, vés! Ah, ja no és bruixa que ara diuen, és el meu petit nom de cristiana, aquest que vaig rebre al bateig, Joana! Ja no és heretge i relapsa i no sé què més, ni tots aquests noms dolents. És Filla de Déu! És bonic ser la filla de Déu!

CATERINA, MARGARIDA I COR

Joana! Joana! Joana! Filla de Déu, vés, vés, vés!

JOANA

I no és pas només Caterina i Margarida. És tot el poble sencer dels vius i dels morts qui diu: Filla de Déu! Joana! Filla de Déu, vés, vés, vés! I tant si hi aniré!

FRA DOMENEC

Però no m'has explicat l'espasa.

JEANNE

Mais pour que tu comprennes l'épée, frère tondu, il faudrait que tu sois une petite fille Lorraine! Je peux pas faire de toi une petite fille Lorraine! Je peux pas te prendre la main et t'amener avec nous pour chanter Trimazo avec Aubin et Rufin!

VOIX D'ENFANTS

Trimazo.

JEANNE

Ecoute ce qu'ils disent!

VOIX D'ENFANT SOLO

En revenant de ces verts champs,
en revenant de ces verts champs
j'avons trouvé les blés si grands
les aubépines fleurissant
devant Dieu.

JEANNE

Écoute! Écoute!

VOIX D'ENFANTS

Quand vous couchez vot'bel enfant,
quand vous couchez vot'bel enfant,
que Dieu le garde à son coucher,
et à tout' heure de la journée.
Devant Dieu c'est le mai, mois de mai,
c'est le joli mois de mai.
Un petit brin de vot' farine,
un petit oeuf de vot' geline,
c'est pas pour boire ni pour manger,
c'est pour avoir un joli cierge,
pour y lumer la Sainte Vierge
devant Dieu.

JEANNE

As-tu compris, frère Dominique? Ah, moi!
Il n'y a pas eu besoin de Coupequesne et
Toutmouillé pour me l'expliquer! C'est le tilleul
devant la maison de mon père, comme un grand
prédicateur en surplis blanc dans le clair de
lune, qui m'a tout expliqué!

FRÈRE DOMINIQUE

Explique, et moi j'écoute.

JEANNE

Quand il fait bien froid en hiver et que le froid
et la gelée resserrent tout et on dirait que tout

JOANA

Però per comprendre l'espasa, germà tonsurat, hauries de ser una noieta de la Lorena! Jo no puc fer de tu una noieta de la Lorena! No puc pas agafar-te la mà i portarte amb nosaltres per cantar el Cant de Maig amb Aubin i Rufin!

VEUS D'INFANTS

Cant de Maig.

JOANA

Escolta el que diuen!

VEU D'INFANT

Tornant dels camps verdals,
tornant dels camps verdals,
els blats eren tan alts, tan alts,
com l'arc florit en els marjals,
davant Déu.

JOANA

Escolta! Escolta!

VEUS D'INFANTS

Quan alliteu el vostre fill,
quan alliteu el vostre fill,
que Déu el guardi en el dormir
i en tot moment, des del matí.
Davant Déu hi ha el maig, el bon maig,
és el bellíssim mes de maig.
Una miqueta de farina
i un ou petit de la gallina,
no és per beure ni menjar,
sinó per heure un ciri breu
que dugui la Marededéu
davant Déu.

JOANA

Ho has entès, fra Domènec? Ah, jo! No
va caldre Coupequesne i Toutmouillé per
explicar-m'ho! Va ser el til·ler de davant la
casa del pare, com un gran predicator amb
roquet blanc al clar de lluna, qui m'ho va
explicar tot!

FRA DOMÈNEC

Explica, que jo t'escoito.

JOANA

Quan fa molt de fred a l'hivern i el fred i la
gelada ho estrenyen tot, i diries que tot és

est mort et les gens sont morts de froid et il y a de la neige et la glace sur tout comme un drap et comme une cuirasse... et on croit que tout est mort et que tout est fini.

BASSE SOLO

Mais il y a l'espérance qui est la plus forte.

JEANNE

On croit que tout est fini, mais alors il y a un rougegorge qui se met à chanter.

MARGUERITE et CATHERINE

Fille de Dieu, va, va, va!

JEANNE

Il y a un mauvais petit vent venu d'on ne sait où qui se met à souffler! Il y a une certaine petite pluie chaude qui se met à tomber sur vous. Et alors le temps de fermer les yeux et de compter jusqu'à trois et tout est changé!... Tout est blanc! Tout est rose! Tout est vert!

CHOEUR

Il y a toute la forêt là-bas qui se met en mouvement. Il y a l'espérance qui est la plus forte. Fille de Dieu, Fille de Dieu, va, va, va!

JEANNE

Celui qui voudrait empêcher les mirabeilles de fleur il faudrait qu'il soit bien malin! Celui qui voudrait empêcher les cerisiers de ceriser tellement que tout est plein de belles cerises. Mon père dit qu'il faudrait qu'il se lève matin de bonne heure! C'est alors que Catherine et Marguerite se mettent à parler.

BASSES

Coupequesne, Jean Midi, Malvenu, Toutmouillé, ils disent que tu t'est trompée.

JEANNE

Et quand Jeanne au mois de Mai monte sur son cheval de bataille, il faudrait qu'il soit bien malin celui qui empêcherait toute la France de partir! Les entends-tu ces chaînes de tous les côtés qui éclatent et qui cassent? Ah! ces chaînes que j'ai aux mains, elles me font rire. Je ne les aurai mie toujours! On a vu ce que Jeanne peut faire avec une épée. La comprends-tu maintenant, cette épée que saint Michel m'a donnée? Cette épée! Cette claire épée! Elle ne s'appelle pas la haine, elle s'appelle l'amour!

és mort i que la gent s'ha mort de fred, i hi ha neu i glaç cobrint-ho tot com un llenç i com una cuirassa... i penses que tot és mort i que tot s'ha acabat.

BAIX

Però hi ha l'esperança, que és la més forta.

JOANA

Sembla que tot s'hagi acabat, però aleshores hi ha un pit-roig que es posa a cantar.

MARGARIDA I CATERINA

Filla de Déu, vés, vés, vés!

JOANA

Hi ha un mal ventet sortit de qui sap on que comença a bufar! Hi ha una certa plugeta càlida que comença a caure damunt nostre. I aleshores, just el temps d'aclucar els ulls i de comptar fins a tres, i tot ha canviat!... Tot és blanc! Tot és rosat! Tot és verd!

COR

Hi ha tot el boscatge allà baix que es posa en moviment. Hi ha l'esperança, que és la més forta. Filla de Déu, Filla de Déu, vés, vés, vés!

JOANA

Qui volgués privar de flor les pruneris seria ben dolent! O qui volgués privar els cirerers de fruitar quan tot és ple de bones cireres. El meu pare diu que s'hauria de llevar de bona hora al matí! És aleshores que Caterina i Margarida es posen a parlar.

BAIXOS

Coupequesne, Jean Midi, Malvenu, Toutmouillé, diuen que t'has equivocat.

JOANA

I quan Joana al mes de maig munta el seu cavall de batalla, hauria de ser ben dolent qui volgués privar tot França de partir! Les sents, tu, aquestes cadenes que esclaten i es trenquen pertot arreu? Ah, aquestes cadenes que duc a les mans em fan riure. No les hi duré pas sempre! Ja s'ha vist el que pot fer Joana amb una espasa. La comprens, ara, aquesta espasa que Sant Miquel em va donar? Aquesta espasa! Aquesta clara espasa! No es diu pas Odi, es diu Amor!

VOIX D'ENFANTS

Madame, nous vous remercions,
Madame, nous vous remercions
de vos bonnes intentions,
nous prions Dieu dans vot' maison,
aussi quand nous en sortirons
devant Dieu.

CATHERINE

Rouen! Rouen! Rouen!

JEANNE

Rouen! Rouen! Tu as brûlé Jeanne d'Arc, mais
je suis plus forte que toi et tu ne m'auras mie
toujours. Il y a l'espérance qui est la plus forte!
Il y a la foi qui est la plus forte!

CHOEUR

Jean Midi, Coupequesne, Toutmouillé, Malvenu.
Fille de Dieu, va, va, va! Il y a l'espérance
qui est la plus forte! Il y a la joie qui est la
plus forte!

MARGUERITE et CATHERINE

Fille de Dieu, va, va, va!

MARGUERITE

Spira! Spera!
Spira! Spera!

JEANNE

Il y a Dieu! Il y a Dieu qui est le plus fort!

VOIX D'ENFANTS

C'est le mai, mois de mai,
c'est le joli mois de mai!

VEUS D'INFANTS

Senyora, gràcies us donem,
Senyora, gràcies us donem
per tan bon cor com us diem,
a casa vostra Déu preguem
igual que quan en sortirem
davant Déu.

CATERINA

Rouen! Rouen! Rouen!

JOANA

Rouen! Rouen! Has cremat Joana d'Arc, però
jo sóc més forta que tu i no em tindràs pas
sempre. Hi ha l'esperança, que és la més forta!
Hi ha la fe, que és la més forta!

COR

Jean Midi, Coupequesne, Toutmouillé, Malvenu.
Filla de Déu, vés, vés, vés! Hi ha l'esperança,
que és la més forta! Hi ha la joia, que és la
més forta!

MARGARIDA I CATERINA

Filla de Déu, vés, vés, vés!

MARGARIDA

Viu! Tingues esperança!
Viu! Tingues esperança!

JOANA

Hi ha Déu! Hi ha Déu, que és el més fort!

VEUS D'INFANTS

És el maig, mes de maig,
és el bonic mes de maig!

SCÈNE 10

TRIMAZO

JEANNE

Un petit brin de vot' farine,
un petit oeuf de vot' gélaine,
une petite larme pour Jeanne!
Une petite prière pour Jeanne!
Une petite pensée pour Jeanne!
C'est pas pour boire ni pour manger,
c'est pour aider avoir un cierge
pour y lumer la Sainte Vierge.
C'est moi qui vais faire le joli cierge.

ESCENA 10

CANT DE MAIG

JOANA

Una miqueta de farina
i un ou petit de la gallina,
una llàgrima per Joana!
Una pregària per Joana!
Una memòria per Joana!
No és per beure ni menjar,
sinó per heure un ciri breu
per portar a la Marededéu.
I el faré jo, aquest ciri breu.

SCÈNE 11

JEANNE D'ARC EN FLAMMES

LA VIERGE

J'accepte cette flamme pure.

CHOEUR

C'est écrit, Jeanne. C'est écrit, sorcière. C'est écrit, hérétique, ennemie de tout le monde. Jeanne la Sainte! Jeanne la Vierge! Jeanne la Pucelle! C'est bien fait! De quoi c'est qu'elle s'est mêlée! C'est bien fait! C'est elle qui a fait tout le mal! Sans elle on serait tranquille! C'est elle qui a battu les Anglais! C'est elle qui a ramené notre Roi à Rheims avec le secours de Dieu. De quoi c'est qu'elle s'est mêlée! C'est écrit, sorcière. C'est écrit, hérétique. Et si elle est de Dieu ou du Diable, le feu va en décider.

JEANNE

Eh quoi! Mon peuple, peuple de France! Il est vrai, il est vrai que tu veux me brûler vive?

CHOEUR

Loué soit notre frère le feu qui est sage, fort, vivant, ardent, acéré, incorruptible. Elle se réveille comme d'un rêve. Loué soit notre frère le feu qui est savant à séparer l'âme de la chair et de l'esprit la cendre.

JEANNE

Et ce prêtre qui était là tout à l'heure et qui me tenait à lire ce livre où je lisais? Il n'est plus là, il me quitte, il est descendu, il n'est plus là et je suis seule.

LA VIERGE

Jeanne, Jeanne, tu n'es pas seule!

JEANNE

J'entends une vois au-dessus de moi qui dit: Jeanne, Jeanne, tu n'es pas seule!

CHOEUR

Jeanne, Jeanne, tu n'es pas seule! Il y a ce peuple en bas qui te regarde!

JEANNE

Je ne veux pas mourir! J'ai peur!

CHOEUR

Elle dit qu'elle ne veut pas mourir. Elle dit qu'elle

ESCENA 11

JOANA D'ARC EN FLAMES

LA VERGE

Accepto aquesta flama pura.

COR

És escrit, Joana. És escrit, bruixa. És escrit, heretge, enemiga del món sencer. Joana la Santa! Joana la Verge! Joana la Donzella! És just així! En què s'ha anat a ficar! És ella qui ha fet tot el mal! Sense ella es viuria tranquil! És ella qui ha vençut els anglesos! És ella qui ha tornat el nostre Rei a Reims amb l'ajut de Déu. En què s'ha anat a ficar! És escrit, bruixa. És escrit, heretge. I si és de Déu o del Diable, el foc ho decidirà.

JOANA

I doncs què? Poble meu, poble de França! És veritat, és veritat que em vols cremar viva?

COR

Lloat sigui el nostre germà, el foc, que és savi, fort, viu, ardent, acerat, incorruptible. Ella es desperta com d'un somni. Lloat sigui el nostre germà, el foc, que és savi per separar l'ànima de la carn i i l'esperit de la cendra.

JOANA

I el frare que era aquí fa una estona i que m'aguantava el llibre perquè jo hi pogués llegir? Ja no hi és, m'abandona, ha davallat, ja no hi és i jo estic sola.

LA VERGE

Joana, Joana, no estàs sola!

JOANA

Sento una veu damunt meu que diu: Joana, Joana, no estàs sola!

COR

Joana, Joana, no estàs sola! Hi ha aquest poble aquí baix que et contempla!

JOANA

No vull morir! Tinc por!

COR

Diu que no vol morir. Diu que té por. No és més

a peur. Ce n'est qu'une enfant après tout. Ce n'était qu'une pauvre enfant.

UN PRÊTRE

Signe donc! Signe ce papier! Avoue, avoue que tu as menti!

JEANNE

Et comment signerais-je lorsque mes mains sont liées?

LE PRÊTRE

On va t'enlever tes chaînes.

JEANNE

Il y a d'autres chaînes plus fortes qui me retiennent.

LE PRÊTRE

Et quelles chaînes plus fortes?

JEANNE

Plus fortes que les chaînes de fer, les chaînes de l'amour! C'est l'amour qui me lie les mains et qui m'empêche de signer. C'est la vérité qui me lie les mains et qui m'empêche de signer. Je ne peux pas! Je ne peux pas mentir.

LA VIERGE

Jeanne, Jeanne, confie-toi donc au feu qui te délivrera.

CHOEUR

Loué soit notre frère le feu qui est pur, ardent, vivant, pénétrant, acéré, invincible, irrésistible, incorruptible. Loué soit notre frère le feu qui est puissant à rendre l'esprit à l'esprit et rendre ce qui est cendre à la terre.

JEANNE

Mère! Mère au-dessus de moi! Ah! J'ai peur du feu, qui fait mal!

LA VIERGE

Tu dis que tu as peur du feu et déjà tu l'as foulé aux pieds.

JEANNE

Cette grande flamme, cette grande flamme horrible, c'est cela qui va être mon vêtement de noces?

que una nena, després de tot. No era més que una pobra criatura.

UN SACERDOT

Signa, doncs! Signa aquest paper! Confessa, confessa que has mentit!

JOANA

I com puc signar si tinc les mans lligades?

EL SACERDOT

Et traurem les cadenes.

JOANA

Hi ha unes altres cadenes més fortes que em retenen.

EL SACERDOT

I quines cadenes són més fortes?

JOANA

Més fortes que les cadenes de ferro, les cadenes de l'amor! És l'amor el que em lliga de mans i em priva de signar. És la veritat la que em lliga de mans i em priva de signar. Jo no vull! No vull mentir!

LA VERGE

Joana, Joana, confia't doncs al foc que t'alliberarà.

COR

Lloat sigui el nostre germà, el foc, que és pur, ardent, viu, penetrant, acerat, invencible, irresistible, incorruptible. Lloat sigui el nostre germà, el foc, que té poder per tornar l'esperit a l'esperit i el que és cendra a la terra.

JOANA

Mare! Mare a les altures damunt meu! Ah! Tinc por del foc, que fa mal!

LA VERGE

Dius que tens por del foc i ja l'has trepitjat amb els peus.

JOANA

Aquesta gran flama, aquesta gran flama horrible, ha de ser aquest el meu vestit de núvia?

LA VIERGE

Mais est-ce que Jeanne n'est pas une grande flamme elle même? Ce corps de mort est-ce qu'il sera toujours puissant à retenir ma fille Jeanne?

CHOEUR

Jeanne au-dessus de Jeanne! Flamme au-dessus de la flamme!

LA VIERGE

Le Feu, est-ce qu'il ne faut pas qu'il brûle? Cette grande flamme au milieu de la France, est-ce qu'il ne faut pas, est-ce qu'il ne faut pas qu'elle brûle?

CHOEUR

Louée soit notre soeur Jeanne qui est Sainte, droite, vivante, ardente, éloquente, dévorante, invincible, éblouissante. Louée soit notre soeur Jeanne qui est debout pour toujours comme une flamme au milieu de la France!

LA VIERGE, MARGUERITE, CATHERINE, VOIX D'ENFANTS

Jeanne! Jeanne! Jeanne! Fille de Dieu! Fille de Dieu! Viens! Viens! Viens!

JEANNE

Ce sont ces chaînes encore qui me retiennent!

CHOEUR

Il y a la joie qui est la plus forte! Il y a l'amour qui est le plus fort! Il y a Dieu qui est le plus fort!

JEANNE

Je viens! Je viens! J'ai cassé!

J'ai rompu!

(*Elle rompt ses chaînes.*)

CHOEUR

La chaîne qui reliait Jeanne à Jeanne. La chaîne qui reliait l'âme au corps.

JEANNE

Il y a la joie qui est la plus forte! Il y a l'amour qui est le plus fort!

LA VIERGE, MARGUERITE et CATHERINE, VOIX D'ENFANTS, CHOEUR

Personne n'a un plus grand amour que de donner sa vie pour ceux qu'il aime.

LA VERGE

Que potser Joana no és ella mateixa una gran flama? Serà aquest cos de mort tan poderós que retengui per sempre la meva filla Joana?

COR

Joana per damunt de Joana! Flama per damunt de la flama!

LA VERGE

El Foc no hauria de cremar? Aquesta gran flama al bell mig de França no hauria de cremar, no ho hauria de fer?

COR

Lloada sigui la nostra germana Joana que és Santa, dreturera, viva, ardent, eloquènt, devoradora, invencible, enlluernadora. Lloada sigui la nostra germana Joana que està dreta per sempre com una flama al bell mig de França!

LA VERGE, MARGARIDA, CATERINA, VEUS D'INFANTS

Joana! Joana! Joana! Filla de Déu! Filla de Déu! Vine! Vine! Vine! Vine!

JOANA

És que aquestes cadenes encara em retenen!

COR

Hi ha la joia, que és la més forta! Hi ha l'amor, que és el més fort! Hi ha Déu, que és el més fort!

JOANA

Ja vinc! Ja vinc! Les he trencades!

Les he rompudes!

(*Trenca les cadenes.*)

COR

La cadena que lligava Joana a Joana. La cadena que lligava l'ànima al cos.

JOANA

Hi ha la joia, que és la més forta! Hi ha l'amor, que és el més fort!

LA VERGE, MARGARIDA i CATERINA, VEUS D'INFANTS, COR

Ningú no té un amor més gran que el que dóna la vida per aquells que estima.

MARC SOUSTROT

director

Ha estat director artístic de la Filharmònica des Pays de Loire, de l'Orquestra Beethoven de Bonn i de la Het Brabants Orkest d'Eindhoven. Ha dirigit les filharmòniques de Munic i Tòquio, les simfòniques de Bamberg i Sevilla, la DR Symfoniorkestre i la Residentie Orkest Den Haag (Països Baixos) i ha treballat a l'Òpera de Montecarlo, al Teatro Real de Madrid, al Grand Théâtre de Ginebra, a La Monnaie de Brussel·les, al Det Kongelige Teater de Copenhagen, al Den Norske Opera d'Oslo i al Royal Swedish Opera. Properament dirigirà les filharmòniques de Copenhagen, Estocolm i Oslo, i l'obra *Götterdämmerung* (L'ocàs dels déus) de Wagner a Stuttgart. L'any 2008 va ser nomenat Chevalier de la Légion d'Honneur. Des del mes de setembre de 2011 Marc Soustrot és director titular de la Simfònica de Malmö.

Marc Soustrot dirigeix l'OBC per primera vegada en aquest concert.

MARION COTILLARD

actriu

Guanyadora de l'Oscar® a la millor actriu pel paper d'Edith Piaf a *La vie en rose*, recentment ha rodat *Little White Lies* de Guillaume Canet, en el guió del qual també va col·laborar, *Rust and Bone* de Jacques Audiard, *The Dark knight Rises* de Christopher Nolan i l'*Untitled James Gray Project*. Anteriorment va col·laborar amb Tim Burton a *Big Fish*, amb Jean Pierre Jeunet a *A very long engagement*, amb Ridley Scott a *A good year*, amb Woody Allen a *Midnight in Paris* i amb Steven Soderbergh a *Contagion*. També ha rebut els premis BAFTA, Golden Globe, Cesar a la millor actriu, i els de la crítica de Londres i Los Angeles. El 2010 va ser nomenada Cavaller de les Arts pel governament francès. Cotillard va néixer a París i va estudiar teatre al Conservatori d'art dramàtic d'Orleans.

Marion Cotillard col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

XAVIER GALLAIS

actor

Dirigit per Arthur Nauzyciel, va interpretar *La paraula* (*Ordet*) de Kaj Munk, una estrena del Festival d'Avinyó 2008, i el 2011, *Faim*, una adaptació de la novel·la de Knut Hamsun. Al Festival d'Avinyó 2012 ha interpretat *La gavina* (*Treplev*) de Txèkhov. Gallais es va formar a París i entre els seus treballs més rellevants cal destacar els realitzats a *Nono* de S. Guitry, a *Adúlters* de W. Allen, a *Baby Doll* de T. Williams, al *Tartufo* de Molière, al *Cyrano de Bergerac* de Rostand, a *Ondine* de Giraudoux i al *Prometeu encadenat* d'Èsquil. També fa lectures de fragments amb obres com *A la recerca del temps perdut* de Proust al Teatre dels Camps Elisis (2009) i ha dirigit *Les nits blanques* de Dostoievski. Ha rebut el Premi Molière com a revelació masculina pel *Roberto Zucco* (2004) i el Raimu 2007 per *Adúlters*. També ha fet gires en diverses ocasions.

Xavier Gallais col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

YANN BEURON

tenor

Fotografia → Guido Lonzosolo

Beuron va estudiar cant a París i el 1995 va debutar a l'Òpera del Rhin amb *El rapte al Serrall*, dirigit per W. Christie. Més tard, va debutar al Palais Garnier de París on ha tornat en diverses ocasions i a l'Òpera de San Francisco. A partir d'aquest moment els compromisos professionals van anar creixent: *Così fan tutte* (Burdeus i Stuttgart), *Falstaff* (Marsella i Festival d'Aix en Provence), *La Cenenterola* (Brussel·les i Lausana), *La belle Hélène* (Châtelelet de París), *Hamlet* i *L'heure espagnole* (Royal Opera House i Covent Garden) i *Dialogues des Carmélites* (Viena). Recentment ha cantat a l'Òpera de París, al Festival de Salzburg (*Idomeneo*), al Teatro Real de Madrid (*Iphigénie, Pelléas et Mélisande* i *La clemenza di Tito*) i al Netherlands Opera d'Amsterdam (*Iphigénie*). En concert ha cantat amb l'Orquestra del Capitole de Toulouse, la de Bordeaux-Aquitaine, l'Ensemble Orquestra de París i les filharmòniques de Ràdio França i Rotterdam. També ha enregistrat per a DGG-Archive, EMI França, Virgin Classics.

Yann Beuron col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

MARIA HINOJOSA

soprano

Fotografia → Francesco Colletti

Amb intensa activitat als principals festivals i sales d'Europa, Sud-amèrica i els EUA, on interpreta els principals rols del repertori barroc, clàssic i contemporani, Maria Hinojosa va estudiar cant a la seva ciutat, Sabadell, amb Teresa Boix, i més tard es va llicenciar en Cant i Lied a l'ESMUC. Dels seus enregistraments cal destacar *Gli Amori d'Apollo e di Dafne* de Cavalli amb G. Garrido, *Peter Phillips, un inglés en la Flandes española* amb la Capella Mediterranea, *Juditha Triumphans* de Vivaldi amb O. Dantone, *La Fontana del Placer* de J. Castel, *La Clementina* de Boccherini i *l'Isola Disabitata* de G. Bono amb P. Heras Casado, *Primary Colours* d'A. Charles, *Anna Crusa* d'E. Resina, *RMSonce* i *The game of life* de F. Martí.

Maria Hinojosa col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

MARTA ALMAJANO

soprano

La soprano saragossana Marta Almajano ha cantat en els més importants festivals i sales del món: Opéra Comique de París, Lincoln Center de Nova York, Konzerthaus i el Musikverein de Viena. També ha estat convidada per grups com Il Giardino Armonico, Les Talens Lyriques, Europa Galante i New York Baroque Collegium i les principals orquestres espanyoles. Ha treballat amb directors com ara Antonini, Biondi, Coin, King, Leonhardt, Pablo Pérez, Ros Marbà i Zacharias, entre d'altres i va formar part del grup Al Ayre Español des de la seva fundació fins al 2004, quan va obtenir el Premio Nacional de Música. Ha dut a terme una trentena d'enregistraments discogràfics, tot destacant-hi la tasca de recuperació d'obres de música espanyola. És professora titular de cant històric a l'ESMUC

Marta Almajano va col·laborar amb l'OBC per darrera vegada en el Festival Mozart 2003, interpretant *Ch'io mi scordi di te?*.

AUDE EXTRÉMO

contralt

Fotografia → Christian Dresse

ERIC MARTIN-BONNET

baix

Estudia cant a Bordeus, i el 2008 entra a l'Atelier Lyrique de l'Òpera de París. Ha guanyat nombrosos premis i ha fundat la companyia Opéra Bastide de Bordeus. En l'àmbit operístic ha interpretat, entre d'altres, *Madame Butterfly* (Suzuki) al Festival d'Antibes, *Faust* de Fénelon (Lieschen) a París, *Eugène Onegin* (Olga) a Vichy, *L'Enfant et les Sortilèges* (Tassa xinesa, el pastor, i la libèl·lula) i *Aïda* (Amnéris) al festival *Opéras en plein air*. En concert ha cantat: els *Stabat Mater* de Caldara, *Madame de Grand Val* i *Pergolèse*, la *Petita Missa Solemne* de Rossini, la *Missa Nelson* de Haydn i els *Réquiem* de Schumann, Verdi, Mozart i Duruflé. Al Festival d'Aix-en-Provence ha interpretat el cicle de Xostakòvitx amb poemes tradicionals jueus, dirigida per F. X. Roth i properament interpretarà *Rigoletto* a Tours i Reims, *La Resurrezione* en una producció de l'Atelier Lyrique de París, *Der Zwerg* a l'Òpera Nacional de Lorraine, etc.

Aude Extrémo col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

Graduat al Conservatori de Paris, ha cantat arreu d'Europa les òperes més rellevants, entre les quals cal ressaltar: *Don Giovanni* (Leporello), *Rigoletto* (Sparafucile), *Il Trovatore* (Ferrando), *Don Giovanni* (Comendatore), *El rapte del serral*, *L'holandès errant*, *Fidelio* (Don Fernando), *Così fan Tutte* (Alfonso), *La flauta màgica* (Sarastro), *Faust* (Mephista), *Romeu i Julieta* al festival Chorégies d'Orange i *El Cid* amb Placido Domingo a Sevilla. Ha fet una gira europea amb la producció de *Zoroastro* amb William Christie de la qual el segell Erato en va enregistrar un CD i, entre altres CD també cal esmentar el de la representació de *Leоноре* (Don Fernando) a la Beethovenhalle de Bonn. Properament té previst interpretar *Les Bayadères*, *I Capuleti e i Montecchi*, *Wozzeck* (Doctor) de gira per França, *Falstaff* i *Tancrède*.

Eric Martin-Bonnet col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

PEP PLANAS

narrador

CARLES ROMERO VIDAL

narrador

Format a l'Institut del teatre de Barcelona i a París, on va treballar amb M. Langhoff, J. Reno, Ll. Pascual i G. Desarthe, va continuar al Professional Theater Training Program de Milwaukee. Treballa amb directors com J. M. Flotats, C. Bieito, Ll. Homar, C. Portacelli, F. Madico, A. Mestres, J. M. Gual, P. Pla, À. Aymar i J. M. Mestres i en sèries de televisió com ara *Secrets de família*; *Laberint d'ombres*; *El cor de la ciutat o Ventròplà* i en pel·lícules com *Carles, príncep de Viana: Xtremes; 14 d'abril. Macià contra Companys o Desclassificats*.

Pep Planas col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

Format a l'Institut del Teatre de Barcelona i a París, ha fet cursos amb R. Castellucci, A. Vassiliev i E. Bond i estudis teatrals a la Sorbona. Ha interpretat, entre d'altres, *Rei i Senyor de Pous i Pagès* al TNC; la performance *Attore, il tuo nome non è esatto*, amb Castelucci a la Bienal de Venècia; *Dans la jungle des villes* de Brecht i *Metamorfosis d'Ovidi*. A París ha interpretat *Le Frigo*, un monòleg de Copi que ha traduït al català i ha estrenat a la Sala Muntaner de Barcelona; *Extermination du peuple* amb V. Poirier, *Titus Andronicus* de Shakespeare, *Troilus i Cressida* de Shakespeare i *Carícies*, de S. Belbel. A més, ha dirigit i actuat a *Cabaret Lorca* i ha estat ajudant de direcció de V. Poirier a *Sugar*, d'E. Sarner.

Carles Romero Vidal col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

LIEDER CÀMERA Xavier Pastrana director

Fundat a Sabadell el 1990, la seva finalitat ha estat sempre la de conrear la música coral catalana i internacional. Xavier Pastrana és el seu director i Josep Vila i Casañas en va ser el fundador, el director titular i, posteriorment, l'artístic. El cor està integrat per cantaires amb una sòlida formació i amb una gran experiència. L'han dirigit mestres de prestigi, ha col·laborat amb nombroses orquestres nacionals i internacionals i ha participat en festivals com el de Peralada. La temporada 2010-11 va formar part de l'equip artístic de l'espectacle *Joan Maragall, la llei d'amor* al TNC, un recorregut per l'obra literària del gran poeta català. Ha enregistrat dos CD amb cançons populars i tradicionals catalanes, un altre amb repertori per a cor i piano i un amb poemes musicats de Miquel Desclot. El 2010, amb motiu del 20è aniversari del cor, van enregistrar un CD amb una selecció de peces de la Nova Cançó.

El Cor Lieder Càmera va col·laborar amb l'OBC per darrera vegada l'octubre del 2009, interpretant *Die Erste Walpurgisnacht* de Mendelsshon.

COR MADRIGAL Mireia Barrera directora

Va ser fundat per Manuel Cabero el 1951 i el 1993 Mireia Barrera en va assumir la direcció. Ha estat dirigit per batutes com Celibidache, Cambreling, Mc Creesh, Decker, King, Pinnock, Pons i Rostropóvitx. En l'etapa que Manuel Cabero hi va ser al davant va cantar en l'estrena mundial d'*Atlàntida* de Falla. De les darreres temporades cal remarcar diverses produccions al Gran Teatre del Liceu, gires per Euzkadi i Andalusia amb l'Orquestra Barroca de Sevilla i amb la Simfònica de Galícia a La Corunya i Lisboa. La temporada 2011-12 va iniciar una residència artística a l'Auditori de Vilafranca. A partir de la temporada 2012-13 serà cor adscrit de L'Auditori i l'Orquestra Simfònica de Barcelona. El Cor Madrigal compta amb la col·laboració de l'Istitut Català d'Empreses Culturals.

El Cor Madrigal va col·laborar amb l'OBC per darrera vegada el setembre del 2011, interpretant *Alexander Nevski* de Prokóiev.

COR VIVALDI PETITS CANTORS DE CATALUNYA Òscar Boada director

Creat el 1989 a l'Escola IPSI de Barcelona pel pianista i director, Òscar Boada, és l'aposta decidida d'un centre d'ensenyament, un producte absolutament singular al panorama català i fins i tot espanyol. Al llarg de més de vint anys d'història, ha enregistrat més de 15 CD, ha aconseguit els premis més importants del panorama coral internacional i ha actuat a les sales més emblemàtiques (Liceu, Auditori, Palau de la Música, Auditorio Nacional de Madrid, Liceu de Salamanca, Auditori Príncep d'Astúries, Konzert Haus de Viena, Victoria Hall de Ginebra, etc). També ha enregistrat les bandes sonores de pel·lícules d'Almodòvar, Balagueró i Llompart i, des del 2004, comissiona compositors del país i de fora per tal d'incrementar el repertori per a veus blanques.

El Cor Vivaldi - Petits Cantors de Catalunya va col·laborar amb l'OBC per darrera vegada el juny del 2011, interpretant la *Simfonia núm. 3* de Mahler.

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

DIRECTOR TITULAR: PABLO GONZÁLEZ

L'OBC va ser fundada el 1944 pel compositor, violinista i director Eduard Toldrà, i des de la seva creació ha interpretat el gran repertori orquestral sense oblidar la música catalana. Des de la temporada 2010-2011, el director titular és Pablo González. Altres directors titulars han estat R. Ferrer, A. Ros Marbà, S. Mas, F. P. Decker, L. Foster, E. Martínez Izquierdo i E. Oue. Els principals directors i solistes del panorama musical col·laboren de manera habitual en les temporades de concert. Des del 1999, l'OBC té la seu a L'Auditori, dins del Consorci de L'Auditori i l'Orquestra, format per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

A més de la temporada estable a L'Auditori, l'OBC ha actuat a sales d'arreu d'Europa (Londres i Viena), dels EUA i del Japó. Enguany ha estat convidada a Àustria, Eslovènia i Croàcia. Ha enregistrat obres simfòniques per a segells discogràfics internacionals i ha rebut el Grammy Llatí en tres ocasions.

L'OBC també participa en les activitats del Servei Educatiu de L'Auditori i en programes socioeducatius i col·labora amb altres institucions com el Palau de la Música Catalana, el Liceu i el Festival de Peralada. Els seus concerts es retransmeten per Catalunya Música, Radio Clásica i TV3. Ha estat la primera orquestra de l'Estat a signar un acord amb la plataforma digital Medici.tv (www.medici.tv) per retransmetre alguns concerts en directe per Internet.

-
- **PRIMERS VIOLINS:** MAURO ROSSI*, *principal concertino convidat* / CRISTIAN CHIVU, *concertino associat* / RAÚL GARCÍA, *assistant concertino* / MARÍA JOSÉ AZNAR / SARAH BELS / JOSÉ VALENTÍN CENTENERO / WALTER EBENBERGER / ANA ISABEL GALÁN / NATALIA MEDIAVILLA / KATIA NOVELL / MARÍA PILAR PÉREZ / ANCA RATIU / JORDI SALICRÚ / JOZEF TOPORCER / CARLOTA AMARGÓS* ● **SEGONS VIOLINS:** ALEXANDRA PRESAIZEN, *solist* / JINDŘICH BARDON, *assistant* / EMIL BOLOZAN, *assistant* / MARÍA JOSÉ BALAGUER / HUG BOSCH / JANA BRAUNINGER / PATRICIA BRONISZ / ASSUMPTA FLAQUÉ / MIREIA LLORENS / MELITA MURGEA / ANTONI PEÑA / JOSEP M. PLANA / ROBERT TOMÀS / PABLO RAPADO* ● **VIOLES:** ASHAN PILLAI, *solist* / JOSEPHINE FITZPATRICK, *assistant* / FRANCK HEUDIARD / CHRISTINE DE LACOSTE / SOPHIE LASNET / MICHEL MILLET / MIQUEL SERRAHIMA / JENNIFER STAHL / ANDREAS SÜSSMAYER / ALBERT ROMERO* / ● **VIOLONCELS:** JOSÉ MOR, *solist* / VINCENT ELLEGIERS, *Assistant* / NÚRIA CALVO / LOURDES DUÑÓ / JAUME GUELL / OLGA MANESCU / LINDA D'OLIVEIRA / JEAN-BAPTISTE TEXIER / MAGDALENA CRISTEA* / ● **CONTRABAIXOS:** CHRISTOPH RAHN, *solist* / DMITRI SMYSHLYAEV, *assistant* / JONATHAN CAMPS / APOSTOL KOSEV / JOSEP MENSA / ALBERT PRAT / ● **FLAUTS:** BEATRIZ CAMBRILS / CHRISTIAN FARRONI, *assistant* / RICARDO BORRULL, *flautí* / ● **OBOÈS:** DISA ENGLISH, *solist* / JOSÉ JUAN PARDO / DOLORS CHIRALT, *assistant* / MOLLY JUDSON, *corn anglès* / ● **CLARINETS:** LARRY PASSIN, *solist* / FRANCESC NAVARRO / JOSEP FUSTER, *assistant i clarinet en mi b* / ALFONS REVERTÉ, *clarinet baix* ● **FAGOTS:** SILVIA CORICELLI, *solist* / NOÉ CANTÚ / THOMAS GREAVES, *assistant* / SLAWOMIR KRYSMALSKI, *contrafagot* ● **TROMPES:** JUAN MANUEL GÓMEZ, *solist* / JOAN ARAGÓ / JUAN CONRADÓ GARCÍA, *assistant solista* / DAVID BONET / DAVID ROSELL, *assistant* ● **TROMPETES:** MIREIA FARRÉS, *solist* / JAVIER NAVASQUILLO* / ANGEL SERRANO, *assistant* / ADRIÁN MOSCARDÓ ● **TROMBONS:** EUSEBIO SÁEZ, *solist* / VICENT PÉREZ / GASPAR MONTESINOS, *assistant* / RAUL GARCÍA, *trombó baix* ● **TUBA:** PABLO MANUEL FERNÁNDEZ ● **PERCUSSIÓ:** ROXAN JURKEVICH, *assistant* / JOAN MARC PINO, *assistant* / JUAN FRANCISCO RUIZ / IGNASI VILA / SABELA CARIDAD* / MIQUEL ÀNGEL MARTÍNEZ* ● **ARPA:** MAGDALENA BARRERA ● **PIANO:** DOLORS CANO* / DANIEL ESPASA* ● **CELESTA:** XAVIER BARBETA* ● **SAXÒFONS:** IGNASI GASCÓN* / BRU MAYMÓ* / GEMMA TORRALBO* ● **ONES MARTEMONT:** FABIENNE BESENARD* ● **ENCARREGAT D'ORQUESTRA:** JOSÉ VALENTÍN CENTENERO ● **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL:** BEGOÑA PÉREZ ● **REGIDOR:** IGNASI VALERO ● **PERSONAL D'ESCENA:** JOAN LUIS

* col·laboradors

TASTO SOLO

NOVEMBRE 2012

DT 20 21h

Sala 4 Alicia de Larrocha

Nadia Lavoyer soprano · **David**

Catalunya clavisimbalum de martells

i orgue · **Reinhild Waldek** arpa gòtica

· **Viva Biancaluna Biffi** viola d'arc ·

Guillermo Pérez organetto, orgue i direcció

Programa a l'entorn de l'organista
Gilles Binchois

CIRCUIT:

DIVINA COMÈDIA

FEBRER 2012

DG 10 18h

Sala 1 Pau Casals

Banda Municipal de Barcelona

Juan Miguel Romero director

Obres de: **Rodrigo, Poelman, Melillo**
i **Smith**

PER A FAMÍLIES AMB NENS
A PARTIR DE 5 ANYS

ORQUESTRA'T

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

CECILIA COLACRAI I MIREIA DE QUEROL
Ballarines

XAVIER PUIG
Direcció musical

SEBASTIÁN GARCÍA FERRO
Direcció escènica i coreografia

D'11 A 14 ANYS → 9€
ADULTS → 11€

DIUMENGE
25 DE NOVEMBRE → 11h

XERRADA DE PREPARACIÓ
→ 10h

L'AUDITORI

www.auditori.cat

:EDUCA